MIHICTEPCTBO OCBITU I HAYKU YKPAÏHU MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OFUKRAINE

Українсько-американський університет Конкордія (Україна) Ukrainian-American Concordia University (Ukraine)

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова (Україна)

National Pedagogical Dragomanov University Університет Конкордіяи Вісконсін (США)

Concordia University Wisconsin (USA)

Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України Institute of Information Technologies and Learning Tools of NAES of Ukraine Карагандінський державний університет ім. академіка Е.А. Букетова (Казахстан) Karagandy State University (Kazakhstan)

Варненський вільний університет ім. Чернорізца Хробара (Болгарія) Varna Free University "Chernorizets Hrabar" (Bulgaria)

Національний університет харчових технологій (Україна) National University of Food Technologies (Ukraine)

Acoціація навчальних закладів України приватної форми власності Association of Ukrainian private educational institutions

Інститут економіко-правових досліджень НАН України Institute of Economic and Legal Research of NAS of Ukraine

Академія наук вищої школи України Academy of Sciences of the Higher School of Ukraine

> Київський палац дітей та юнацтва Kyiv Palace of Children and Youth Журнал БЕСЛІ (США-Україна) Journal BESLI (USA-Ukraine)

Міжнародна конференція International Conference

Сталий розвиток: погляд молоді Sustainable Development: Youth View

УДК 330.34.014.2(477):37.014 (06)

Сталий розвиток погляд молоді [Текст] : Матеріали I міжнародної науковопрактичної конференції для студентів і молодих вчених (Київ, 28 лютого 2020 року) / за заг. ред. проф. О.О. Романовського, Л.В. Жарової, Т. В. Мірзодаєвої — К.; Українсько-американський університет Конкордія, 2020 — 74 с.

Sustainable development: youth view [Text]: Proceedings of 1st international scientific youth conference (Kyiv, February28, 2020) / Editors O. Romanovskyi, L. Zharova T. Mirzodaieva— K.: Ukrainian American Concordia University, 2020 – 74 p.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Українськоамериканського університету Конкордія

Протокол № 3 від 25 березня 2020 р.

У виданні представлені тези доповідей учасників першої міжнародної науково-практичної конференції для студентів і молодих вчених «Сталий розвиток погляд молоді» (28 лютого 2020 р., м. Київ), підготовлені за такими базовими напрямами: сталий розвиток як рушійна сила сучасної економіки; цілі сталого розвитку як основа державотворення; Євроінтеграційні процеси та їх потенціал для розбудови економіки; публічне адміністрування як інструмент сталого розвитку; міжнародне співробітництво як основа партнерства задля сталого розвитку; сфера гостинності: сучасні підходи до забезпечення сталого розвитку; освіта задля сталого розвитку — можливості, виклики, перспективи.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, економістів

The publication presents the proceedings of the first international scientific and practical conference for students and young scientists "Sustainable Development Youth View" (February 28, 2020, Kyiv), prepared in the following basic topics: sustainable development as the driver for modern economy; European integration and potential for economic development; public administration as a tool for sustainable development; international cooperation as a fundamental part of sustainable development; hospitality: current approaches to sustainable development; education for sustainable development - opportunities, challenges, prospects

For scientists, teachers, graduate students, students of higher education institutions, economists

- © Українсько-американський університет Конкордія, 2020
- © Автори тез доповідей, 2020

науковий комітет:

Романовський Олександр Олександр Олексійович, (голова) доктор економічних наук, професор, Українсько-американський університет Конкордія

Амалян Наталія Дмитрівна, кандидатка економічних наук, доцентка кафедри, Українсько-американський університет Конкордія

Антоненко Ірина Ярославівна, докторка економічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри туристичного та готельного бізнесу НУХТ

Деліні Марина Миколаївна, докторка економічних наук, доцентка, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Доценко Віктор Федорович, доктор технічних наук, професор, декан факультету готельно-ресторанного та туристичного бізнесу НУХТ

Сремєєва Наталія Валеріївна, кандидатка юридичних наук, завідувачка відділом, Інститут економіко-правових досліджень НАН України

Жарова Любов Валеріївна, докторка економічних наук, завідувачка кафедрою, Українсько-американський університет Конкордія

Ільїч Людмила Миколаївна, докторка економічних наук, завідувачка кафедрою, Київський університет імені Бориса Грінченка

Пінчук Ольга Павлівна - кандидатка педагогічних наук, заступниця директора з науково-експериментальної роботи Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

Процун Намалія Михайлієна, кандидатка економічних наук, декан факультету менеджменту та бізнесу, Українсько-американський університет Конкордія

SCIENTIFIC BOARD:

Dr. *Oleksandr O. Romanovskyi* (head of the board), Dr. of Sci., Ukrainian-American Concordia University (Ukraine).

Dr.*Natalia D. Amalyan*,PhD, associated professor, Ukrainian-American Concordia University (Ukraine)

Dr. *Iryna Ya. Antonenko*, Dr. of Sci., Head of Department, National University of Food Technologies (Ukraine)

Dr. *Marina M. Dielini*, Dr. of Sci., associated professor, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

Dr. *Viktor F. Docenko*, Dr. of Sci., Dean of Hotel, Restaurant and Tourist Business Faculty, National University of Food Technologies (Ukraine)

Dr. *Natalia V. Eremeeva*, PhD, Head of Department, Institute of Economic and Legal Research of NAS of Ukraine

Dr. Liubov V. Zharova, Dr. of Sci., Head of Department, Ukrainian-American Concordia University (Ukraine)

Dr. Liudmyla M. Illich, Dr. of Sci., Head of Department, BorysGrinchenko Kyiv University

Dr. Olga P. Pinchuk PhD (in Pedagogics) Deputy Director for Scientific Experimental Work of Institute of Information Technologies and Learning Tools of NAES of Ukraine

Dr. Natalia M. Protsun, PhD, Dean of Management and Business Faculty, Ukrainian-American Concordia University (Ukraine)
 Сапун
 Костянтин
 Володимирович,

 докторант,
 Варнінський
 свободний

 університет
 ім. Чернорізца
 Хробара

 (Болгарія)
 Увобара

 Сєрова Людмила Петрівна,
 кандидатка

 економічних наук, доцентка кафедри
 зовнішньоекономічної діяльності

 підприємства, Національний Торгово торгово

Селезньова Руслана Віталіївна, кандидатка технічних наук, доцентка, Українсько-американський університет Конкордія

Страшинська Лариса Володимирівна, докторка економічних наук, професорка, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

Тимошенко Іван Іванович, доктор філософії, професор, голова Асоціації навчальних закладів України приватної форми власності, ректор Європейського університету

Шевченко Олександр Юхимович, доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи НУХТ

Хусаїнова Жебек Сеїтовна, кандидатка економічних наук, професорка, декан економічного факультету, Карагандинйський державний університет ім. академіка Е.А. Букетова (Казахстан)

Kostiantyn V. Sapun, PhD student, Varna Free University "Chernorizets Hrabar" (Bulgaria)

Dr. *Liudmyla P. Sierova*, PhD, associated professor, Kyiv National University of Trade and Economics

Dr. *Ruslana V. Selezniova*, PhD, associated professor, Ukrainian-American Concordia University (Ukraine)

Dr. *Larysa V. Strashynska*, PhD, professor, National Pedagogical Dragomanov University

Dr. *Ivan I. Tymoshenko*, PhD, professor, Head of Assosiation, Rector of European University

Dr. *Oleksandr Yu. Shevchenko*, Dr. of Sci., professor, scientific provost, National University of Food Technologies (Ukraine)

Dr. *Zhebek S. Khusainova*, PhD, professor, Dean of Economic Faculty, Karagandy State University (Kazakhstan)

Зміст / Content

РОЛЬ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ Вербило К., Івченко Л7
ЕКОНОМІКА СПІЛЬНОЇ УЧАСТІ: ЗАСТОСУВАННЯ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ Вощана М9
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛІВ-МУЗЕЇВ В УКРАЇНІ Губеня В., Люлька О., Маліневська О11
ТРЕНДИ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ Доценко В., Цирульнікова В., Тищенко О., Різник А12
РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНИХ ГОТЕЛІВ В УКРАЇНІ Заборовець Ю17
СУЧАСНІ МЕТОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА Кирпіченкова О19
ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЇ В МАРКЕТИНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА Максимова В22
ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНОГО ФАКТОРУ НА РОЗВИТОК СФЕРИ ГОСТИННОСТІ Мирошник Ю
КОНКУРЕНТНІ СТРАТЕГІЇ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ Нікітіна Т.А. 27
ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ САМОВИХОВАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ Савенко Т., Гаврисевич А28
ОЦІНКА РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ В СЕГМЕНТІ ЕКСТРЕМАЛЬНОГО ТУРИЗМУ Тоцький М30
ТУРИСТИЧНИЙ ІМІДЖ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ Харченко О., Курило В
СТИМУЛЮВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Шелухіна Д36
HOSPITALITY: PUBLIC ADMINISTRATION AS A TOOL FOR SUSTAINABLE DEVELOPMEN TBondarenko A38
SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND THE CHANGES IN MODERN ECONOMICS Horodetska P., Tyshchenko A39
EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OPPORTUNITIES, CHALLENGES, PROSPECTS Kombo-Pinda-Loubondo Marselle-Grace-Exaucee, Mupuka Ronald

HOSPITALITY: CURRENT APPROACHES TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT Lubkina M44
EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT – CONTEMPORARY CHALLENGES Maistrenko S46
THE COMPONENTS OF THE IMAGE OF A TRAVEL COMPANY Melnyk I., Riabokon A48
HOSPITALITY: CONTEMPORARY VIEW ON A DEVELOPMENT Nabhan Muhammed51
INTERNATIONAL COOPERATION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT: YOUTH VIEW Opilatenko N52
SUSTAINABLE DEVELOPMENT LIKE A NEW FRAMEWORK FOR DEVELOPMENT Oussama Aggoum54
EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OPPORTUNITIES Pozniak M59
MICROFINANCE IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT Ratushniak M61
SUSTAINABLE HOSPITALITY: 10 TRENDS FOR HOTELS Rudnieva M 64
SUSTAINABLE DEVELOPMENT AS THE DRIVER FOR MODERN ECONOMY Ternova Yu67
SUSTAINABLE DEVELOPMENT – CHALLENGES FOR A NEW WORLD Verstliar I69
THE MAIN DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF GASTRONOMIC TOURISM Veres K., Moskalenko D72

УДК338.48.012.7-045.52(477.42) JELZ32

РОЛЬ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Вербило К. С. Івченко Л. О.

Національний університет харчових технологій

Однією із стратегічних цілей Стратегії сталого розвитку України до 2030р. ϵ забезпечення сталого галузевого та регіонального розвитку[1]. В той же час розвиток туризму в Україні має точковий характер, коли такі міста, як Київ, Львів, Одеса перенасичені туристами, а туристичний потенціал регіонів залишається не реалізованим.

Сільський туризм відноситься до одного з швидкоокупних видів туризму. Національна туристична організація України оголосила 2020 роком сільського туризму. До сільського туризму відноситься: екотуризм, відвідування різних місцевостей і громад, ферм, підприємств, що працюють в селі, тощо. Загалом, це все що стосується автентичності, традицій, культури і природи в сільській місцевості [2].

Агентством з міжнародного розвитку США (United States Agency for International Development, USAID) розроблена п'ятирічна комплексна програма "Конкурентоспроможна економіка України" з бюджетом в 40 млн грн., в рамках якої буде здійснюватися і підтримка українського сільського туризму. Однак, цією програмою передбачено запуск поки тільки двох пілотних проектів допомоги бізнесу в сфері сільського туризму — на Бессарабії та Закарпатті.

Розглянемо перспективи і можливості Житомирської області щодо розвитку туризму і, зокрема, сільського туризму. Перше — активізація діяльності сільських громад. За підсумками 2019 р. Житомирська область посіла перше місце у загальному рейтингу щодо формування спроможних об'єднаних територіальних громад (ОТГ). На поточний період в Україні зареєстровано 562 сільські громади, що складає 57% від загальної кількості ОТГ, створених на території країни [3]. До цих громад увійшло більш 3252 тис. громадян, що складає 28% всього населення, що об'єднано в громади. В Житомирській області функціонує 31 сільська ОТГ (6% від всіх сільських громад в Україні) із населенням 151 тис. громадян (5% від всіх сільських громад). Дослідниками все частіше підкреслюється важливість ролі об'єднаних територіальних громад в розвитку туризму, аналізується можливість створення місцевого туристичного продукту задля його позитивного впливу на добробут місцевих мешканців [4] (Чир Н.В., 2017, с.107-112). Серед ОТГ Житомирської області вже існують громади, які

одним з ключових напрямків у стратегії розвитку проголошують створення туристичного кластеру (Овруцька, Олевська, Народницька та Словечанська об'єднані громади). Дійсно, на території цих громад розташовано багато цікавих об'єктів. Проблема — в залученні інвесторів задля розбудови туристичної інфраструктури, а саме, хостелів, закладів харчування, сільських садиб, які б надавали туристичні послуги [5] (Нестерчук І. К., 2018, с.45-59).

Згідно опитування власників садиб у Житомирській області, 95 % садиб надають послуги у вигляді суб'єкта підприємницької діяльності та сплачують податки, лише 5 % садиб надає послуги як особисте селянське господарство. Більшість садиб (83 %), що займаються сільським зеленим туризмом, відносять себе саме до «садиб сільського зеленого туризму», 12 % — до «гостьового будинку», 5 % опитаних вважають себе сімейною фермою. У своєму розпорядженні менше 10 спальних місць мають 66 % садиб та 44 % — більше 10 місць. Це вказує на те, що сільська садиба, в першу чергу, це невеличкий сімейний бізнес, який має більше соціальну складову — позбавлення від безробіття, аніж отримання великих прибутків.

На сьогоднішній день 98 країн інвестують у Житомирську область. Найбільш активними ϵ Нідерланди, Німеччина, Польща, Італія. Станом на 31 грудня 2017 р. прямі іноземні інвестиції в регіон становили 222,5 млн. дол. США.У регіоні працюють 430 компаній з іноземними інвестиціями (або спільні підприємства). Найбільш привабливими інвестиційними проектами в туристичній сфері Житомирської області ϵ :

- 1. Реконструкція готельного комплексу "Україна", спільний проект DBI Hotel&Resorts та «Фаворит Компані»;
  - 2. Реконструкція оздоровчого закладу «Полісся»;
  - 3. Реконструкція аеропорту "Житомир-Смоківка"

В той же час на території Житомирської області розташовано близько 60 успішних місцевих підприємств, інвестиції яких в туризм сприяли б успішному економічному розвитку не тільки регіону, а й самих підприємств. Найбільш відомі з них: ТОВ «Граніт-Центр», ДП «Еней», ПАТ «Малинська Паперова Фабрика-Вайдманн»,ПАТ "Новоград-Волинський м'ясокомбінат", ПАТ "Пиво-безалкогольний комбінат "Радомишль",ТзОВ «Нива експо», ТОВ «МІВСА»,ТОВ Будмонтаж Колос, ПАТ «Житомирський Маслозавод», ТОВ Сироварня "Коза Чка" та інші.

Таким чином, рівень промислового розвитку регіону дозволяє забезпечити прискорений розвиток туристичної індустрії не тільки за рахунок іноземних інвестицій, а в першу чергу за умови належної фінансової підтримки з боку підприємств регіону та активної участі об'єднаних територіальних громад. Туристичний інформаційний центр Житомирської області (ЖОТІЦ) повинен стати майданчиком, який об'єднає усіх зацікавлених в успішній реалізації туристичного потенціалу

Житомирщини: туристів, працівників туристичної сфери, представників обласної влади, громад.

Список використаних джерел

- 1. http://search.ligazakon.ua/
- 2. https://www.unian.net/
- 3. https://decentralization.gov.ua
- 4. Чир Н.В., Качаровський Р.Е Оцінка сучасного стану та перспектив розвитку туристичної інфраструктури в окремих об'єднаних територіальних громадах Волинської області. / Рекреаційна географія і туризм Наукові записки. №2. 2017, С.107-112]
- 5. Нестерчук І. К. Сільський зелений туризм Житомирської області./ Часопис картографії: Збірник наукових праць. К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2018. Вип. 18. 82 с. 45-59

УДК 338.1:640.41 JEL D 21

ЕКОНОМІКА СПІЛЬНОЇ УЧАСТІ: ЗАСТОСУВАННЯ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

Вощана Марія Національний університет харчових технологій

Економіка спільної участі (англ. sharing economy) ϵ соціоекономічною системою, заснованою на спільному користуванні людськими та фізичними ресурсами[1].

Модель гостинності включає чотири основні концепції: гуманітарну, технологічну, функціональну і комерційну, що визначають взаємини в системі гостинності між «гостем (клієнтом) – послугою – середовищем гостинності».

За останні десятиліття світова економіка відчула значні трансформації, що вплинуло на появу нової економічної моделі, яка разом з інформаційною революцією та екологічними орієнтаціями суспільства поширилась по всьому світу, а саме формування економіки спільного використання - sharing economy.

Для дослідження даного питання було проаналізовано роботи закордонних та вітчизняних науковців, серед них робота румунських вчених «Sharing Economy: Challenges and Opportunities in Tourism» [2]Bogdan Onete, Plesea Doru, Sonia Budz, хорватських науковців «Complexity Of A Sharing Economy For Tourism And Hospitality» [3]Vasja Roblek Zlatka Meško Štok Maja Meško, а також робота вітчизняних авторів, зокрема, В. Харченка, О. Лисенка, Ю. Войтенко, С. Сулкановський, О. Монт [4] та ін., що спрямовані на виявлення основних бар'єрів,

труднощів та можливостей і переваг використання sharing economy у туристичній індустрії.

Проаналізувавши сучасний ринок прийшли висновку, що у туризмі економіка спільного використання найкраще представлена у діяльності електронного гіганта Аігbnb, завдяки якому приватні власники здають нерухомість на відносно короткий проміжок часу в обмін на плату.

На сьогодні економіка спільного використання суттєво змінює структуру споживання. Готелі у великих європейських містах піддаються більш високій конкуренції через розширення локацій Airbnb. На це готелі реагують зниженням ціни, що впливає на їх дохід. Окрім знижених цін, споживачі отримують переваги від збільшення кількості послуг, що пропонуються одноранговими платформами. Власники ж отримують вигоду від додаткового доходу, отриманого від товарів та послуг. Airbnb пропонує можливість подорожувати за низькими цінами, навіть бронюючи в останню хвилину, а також надає персоналізовані послуги та багато інших переваг, таких як знижки, подарункові картки тощо. Це негативно впливає на дохід місцевих готелів. Крім того, Airbnb звинувачують у ухиленні від сплати податків та недобросовісній конкуренції стосовно готелів, гуртожитків, мотелів. Однак ця платформа продовжує розширюватися. Можна казати про те, що економіка спільного використання миттєво зростає, і це приносить багато переваг та проблем стосовно національного та міжнародного туризму.

У своїй роботі румунські вчені Bogdan Onete, Plesea Doru, Sonia Budz аналізують те, на скільки платформа Airbnb популярна серед країн Європи, та хто використовує її най частіше. За результатами дослідження, проведеними у 2017 р. лідером та найактивнішим користувачем є Великобританія, за нею Люксембург та Ірландія. У своєму дослідженні румунські вчені акцентують увагу на дослідженні саме Румунії як користувача Airbnb, при цьому в жодному представленому рейтингу навіть й немає України, що говорить про те що на теренах нашої держави, дана платформа майже зовсім не поширена, вона є абсолютно новою та незвичною для України

Висновки. Дослідження обмежилися туризмом, відповідно Airbnb, але розвиваючи дану тематику можна дослідити те, на скільки на українському ринку використовується економіка спільного використання та запропонувати шляхи поширення даної моделі для розвитку туризму у нашій країні.

Список використаних джерел:

- 1. https://uk.wikipedia.org/wiki/Економіка_спільної_участі
- 2. Onete, C.B., Plesea, D. and Budz, S., 2018. Sharing Economy: Challenges and Opportunities in Tourism. Amfiteatru Economic, 20(Special No. 12), pp. 998-1015.

3. V. Roblek, Z. Meško Štok, M. Meško: COMPLEXITY OF A SHARING ECONOMY FOR TOURISM & Hospitality Industry 2016, Congress Proceedings, pp. 374-387.

4. Yuliya Voytenko Palgan, Simo Sulkakoski, Oksana Mont THE ROLE OF CITY GOVERNMENTS IN THE SHARINGE CONOMY. Електронний ресурс. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1BU8kHjZLiXTeCzOYf87yLTpj5H5hqEII/view

УДК338.488.2:[640.412:069] JEL Z32

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛІВ-МУЗЕЇВ В УКРАЇНІ

Губеня В.О. Люлька О.М. Маліневська О.О. Національний університет харчових технологій

Готельний бізнес характеризується постійною зміною підходів до

надання послуг та впровадженням інновацій, щоб успішно конкурувати на ринку. Також учасники сфери гостинності повинні відчувати сучасні потреби гостей, наперед передбачати їх вподобання та очікування.

Історія та культура є невід'ємними елементами туризму. Готельні підприємства туристичного призначення створюють поряд з місцями скупчення туристів: центри міст, історичні пам'ятки, музеї тощо. Під час подорожей туристи прагнуть дізнатися про історію місцевості, скуштувати традиційні місцеві страви. Для цього необхідно багато зусиль та коштів, що втомлює туриста та знижує позитивні враження. Отже, актуальним напрямом розвитку туризму є дослідження варіантів об'єднання історико-культурної спадщини зі сферою гостинності зі створенням нових концепцій готельних підприємств.

Концепція готелю-музею є вдалим варіантом для поєднання комфортного проживання туристів з можливістю пізнання культури і звичаїв місцевості. Завдяки розташуванню музейного простору та приміщень готелю в одному об'ємно-планувальному рішенні, туристи витрачають менше часу на тривалі поїздки, ознайомлення з історією відбувається в стінах готелю або на невеликій відстані від нього.

Аналіз готелів-музеїв на світовому ринку дає змогу виокремити чотири тематичні напрями, на яких заснована їх діяльність.

1) Присвячені певному історичному періоду або події. Цей тип готельного підприємства зазвичай розміщують в будівлі або на території, які мають важливе історичне значення. Інтер'єр приміщень та фасад будівлі відображають атмосферу певної епохи. Приклади: Pere Palace Hotel у Стамбулі (був відкритий для пасажирів «Східного експресу»)та Viru у Талліні (в готелі працює музей КДБ).

- 2) Присвячені пам'яті видатної особистості; такі готелі ще називають біографічними, їх розташовують в будинках, де проживала відома людина.
- 3) Присвячені певним сферам діяльності людини; до цієї групи відносять готелі, пов'язані з наукою, технікою та іншими напрямами суспільного життя. Приклади: готель «Страж Імперії в м. Алушта (створення інтер'єру космічного корабля).
- 4) Присвячені об'єктам мистецтва. В таких готелях твори мистецтва є частиною інтер'єру і водночас музейними експонатами. Приклад: TheRitz-Carlton у Сингапурі.

В Україні працюють декілька готелів, які можна більшою чи меншою мірою віднести до готелів-музеїв: готель-музей «Під Темплем» (Івано-Франківськ), «Хутор Гоголя» (с. Великі Сорочинці, Полтавська область), готель-музей-садиба «Гражда» (Буковель, Івано-Франківська область), готель-музей «Радомисль» (м. Радомишль, Житомирська область).

На нашу думку, готельне підприємство може вважатися готелеммузеєм, якщо має такі ознаки:

- 1) тяжіння до історичної або культурної місцевості;
- 2) наявність в об'ємно-планувальному рішенні музейного простору та експонатів, які мають історико-культурну цінність;
- 3) окрім основних функцій з розміщення та харчування, готель повинен здійснювати роботу зі збереження об'єктів історико-культурної спадщини;
- 4) неправильно облаштовувати готель-музей несправжніми предметами мистецтва, науки тощо.

Отже, концепція готелів-музеїв ϵ досить новою для туристів і тільки нещодавно стала активніше впроваджуватися у готелях світу. В Україні ϵ всі можливості для створення готельного продукту формату готель-музей.

УДК640.41 JELL 83

ТРЕНДИ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ

Доценко В. Ф., Цирульнікова В. В., Тищенко О. М., Різник А. О., Національний університет харчових технологій

Готельне господарство ϵ ключовим фактором, який визначає перспективи розвитку туризму та його конкурентоспроможність на світовому ринку.

Асортимент готельних послуг продовжує збільшуватись з кожним роком. Якщо в Європі та Америці готельне господарство складає сформовану структуру, то в Україні будівництво засобів розміщення йде повним ходом. В Україні існують готелі різного рівня, більшість з них не поступаються кращим світовим підприємствам цієї сфери.

На підставі проведеного аналізу виявлені основні тенденції в розвитку готельного бізнесу.

Тенденція створення колаборації заради нового продукту, вважається однією з найбільш явних, причому не тільки в сфері гостинності, але і в інших галузях. Під колаборацією розуміють спільну роботу декількох компаній або людей, яка спрямована на те, щоб досягти певної спільної справи. На основі колаборації можуть об'єднуватися абсолютно різні ідеї, завдяки чому в результаті з'являються успішні продукти [1]. Це одна з успішних РR-технологій в готелі.

Прикладом вдалої колаборації є об'єднання відомої компанії «LinkedIn», що пов'язана з діловими контактами, та «Ассог Hotels» - відомої у всьому світі мережі готелів. В результаті даної співпраці з'явився абсолютно новий сервіс під назвою «Визіпез Check», який тепер доступний користувачам мережі готелів. Завдяки такому сервісу тепер кожен відвідувач даного засобу розміщення може виявити, хто з його друзів або ж просто «контактів» знаходиться в тому ж місті, що і він. Крім того, з ними можна буде зв'язатися безпосередньо. Цей сервіс працює на 18 мовах.

Наступною тенденцією є залучення нових учасників, які раніше не займалися готельним бізнесом [2,3]. Взірцевим прикладом втілення даної тенденції є діяльність міжнародного фонду «Hermes-Sojitz», що вирішив реалізувати готельний проект в Карелії. Це курортний комплекс «Scandic Regatta», в якому є готель місткістю 130 номерів, 10 плаваючих будиночків, спа-салон, 3 ресторани, 100 яхт, басейн, фітнес-центр і навіть майданчик для вертольотів.

Даний приклад чітко вказує на те, що зростає інтерес до цього сектора господарства. Це пов'язано з дією безлічі чинників, але в більшій мірі на це впливає зростаючий потік туристів. Згідно з даними організації «World Travel & TourismCouncil», загальний показник світового туризму за минулий рік збільшився на 3%, що перевищує навіть глобальний прогноз на економічний розвиток на 2% [4].

Ще одним чинником розвитку готельної індустрії є відкриття нових готелів від відомих модних брендів. Ця тенденція полягає в тому, що відкривається все більше готелів від імені популярних у всьому світі брендів. Такий напрям раніше вже був помічений, але зараз він набирає нових обертів. На готельному ринку з'являється все більше готелів від відомих компаній, причому не просто різних фірм, а модних брендів [5].

Так, італійський бренд «Missoni» планує відкриття чотирьох закладів готельного господарства. Вони будуть розташовуватися в Омані, Бразилії, Кейптауні та Кувейті. На даний момент вже працює готель від імені цього фешн-будинку у Великобританії.

Не менш важливою тенденцією в становленні та розвитку готельної одиниці є застосування трендів, що розвиваються з неймовірною швидкістю. Технологічна компанія «Sabre» представила свій варіант споживчих трендів, які визначатимуть розвиток індустрії гостинності в 2020 році і найближчому майбутньому. Даний прогноз заснований на результатах дослідження, проведеного спільно з «Trend Watching», світовими експертами в області споживчих тенденцій і аналітики.

Індустрія гостинності постійно змінюється у відповідь на нові очікування мандрівників. Для готелів на перший план виходить цифрова трансформація бізнесу, яка дозволяє створювати більш адресні, персоналізовані пропозиції. Взаємодія людей з технологіями, брендами і навіть простором змінюється, що відкриває компаніям нові можливості. Як надійний партнер для індустрії гостинності «Sabre» прагне надати готелям найбільш інноваційні технологічні рішення, які допомагають збільшувати доходи, а також виявляти тенденції, що впливають на поведінку споживачів в майбутньому.

Якщо обмежені в часі мандрівники можуть уникати спілкування, то інші будуть тільки вітати його — навіть у віртуальній формі. Люди, які звикли до цифрових асистентів та чат-ботів, зацікавлені у віртуальних товаришах, які можуть розважати, навчати та дружити.

Розвиток таких помічників активно йде з 2011 року і навряд чи зупиниться. Сьогодні цифрові асистенти в готелях можуть надавати підтримку check-in, надавати корисну інформацію про дозвілля.

Класичні офлайн-рітейлери активно нарощують свою присутність в індустрії гостинності, надаючи відвідувачам абсолютно новий досвід взаємодії з брендами, створюючи зовсім інший вид конкуренції для традиційних гравців і захоплюючи відданих шанувальників. Стрічки в соціальних мережах рясніють фотографіями ідеальних подорожей, в результаті чого покупці висувають до постачальників все більш високі вимоги.

Пробитися через інформаційний шум і привернути увагу таких надмірно стимульованих клієнтів здатні бренди, що створюють несподівані і незвичайні партнерства. Наприклад, в Латинській Америці з'явилися унікальні номери для геймерів, обладнані за останнім словом техніки: симуляторами, широкоекранними ТВ, якісним звуком і спеціальним освітленням.

«Розумні» бренди використовують технології для отримання даних про споживчі переваги і звички, а також задіють інноваційні канали, щоб

взаємодіяти з клієнтами в потрібному місці і в потрібний час. У 2019 році обсяг світового ринку доповненої реальності склав \$ 1,4 млрд і, як очікується, досягне \$ 7,9 млрд до 2023 року.

Розвиток віртуальної і доповненої реальностей може радикально змінити те, як і де люди роблять покупки і взаємодіють з брендами. На думку відомого техногіка Кевіна Келлі, якщо інтернет відкриває доступ до інформації, то доповнена і віртуальна реальність - до унікального досвіду. Потрібен готель в будь-якому місті світу? Тепер достатньо направити смартфон на рекламне оголошення і можна легко забронювати номер за допомогою інноваційних інструментів.

Поширення сервісів за запитом та ко-воркінг (со-working) змінюють очікування людей щодо роботи і туризму. Зростаюче число професіоналів ставить подорожі своїм головним пріоритетом, стаючи цифровими кочівниками. За прогнозами експертів, аудиторія ко-воркінг майданчиків збільшиться з 1,74 млн у 2017 році, до 5,1 млн до 2022 року. Активний розвиток економіки вільного заробітку і фріланс-платформ вказує на те, що споживачі вибирають альтернативний спосіб життя, не прив'язуючись до конкретної компанії, місця і трудовому графіку. Це відкриває готелям нові можливості для розвитку своїх сервісів.

Готельна мережа «Marriott» впровадила цифрові технології в душові кабінки, дозволяючи відправляти по email малюнки на запітнілому склі. Ця інновація була реалізована за підсумками опитування ділових мандрівників, більше половини з яких відзначили, що яскраві ідеї до них приходять саме під час водних процедур.

Останньою, але не менш вагомою тенденцією є індивідуальний підхід до роботи та розкіш у всьому. Якщо ім'я дуже відоме і у всіх на слуху, це ще не гарантує, що проект буде успішним. Теж стосується і дотримання різних вимог щодо якості. Крім цього, важливо враховувати нові напрями удосконалення, які щороку з'являються в сфері гостинності [6,7].

На сьогоднішній день для відвідувача важливо знайти не просто місце, де він може залишитися на ніч або просто пожити в інтервалі між різними культурними заходами. А саме такий готель, де атмосфера буде незвичайною [8].

Туристи шукають такі готелі, які мають певні особливості. До таких засобів розміщення належать бутик-готелі. Під бутик-готелем розуміють готелі, які за розмірами невеликі. Як правило, кількість номерів у них не більше 50. Але персонал в таких закладах намагається створити затишок для своїх відвідувачів. Вони оточують гостей розкішшю, так що гарантовано сервіс надається на вищому рівні. Про те, що бутик-готелі стають все більш популярними, говорить те, що вони активно залучають увагу до себе різних великих компаній і мереж готелів.

Яскравим прикладом такої тенденції є маркетинговий хід групи готелів «Marriott», яка запустила мережу таких бутиків, які називаються «Autograph Collection Hotels». У кожному закладі як інтер'єр, так і екстер'єр відрізняється не тільки високою якістю, але і цікавим характером, розкішшю та незвичайністю.

Метою створення таких бутик-готелів є цілеспрямованість на окрему незалежну групу відвідувачів, які не бажають стандартизований відпочинок, а вважають за краще непередбачуваність. До речі, представники спортивної еліти теж звернули увагу на такий тренд.

Існує безліч прикладів таких бутик-готелів. Той факт, що вони стають все більш популярними не тільки серед постійних клієнтів, а й серед інвесторів, вказує на те, що сьогодні змінюють пріоритети в свідомості більшості відвідувачів. Тепер можна стверджувати, що готель є не просто місцем для відпочинку, а територією, яка дарує незвичайні і нові враження.

Враховуючи всі тенденції, що з'являються в даний час, зазнання змін світовим туристичним та готельним ринком є неминучим. У створених умовах відбувається трансформація попиту на туристичні та готельні продукти, що, в свою чергу, породжує нові форми організації та надання конкурентоспроможних послуг.

Список використаних джерел:

- 1. Фролова А.Е. Гостиничный номер по требованию будущее гостиничного сервиса//Нижегородская наука. 2017. № 5 (5). С. 23-30.
- 2. Горбашко Е.А. Забезпечення конкурентоспроможності готельних послуг. М.: Новий час, 2015. 419с.
- 3. Дараховский И.С. Черноиванов И.П. Гостиничный бизнес и его эффективность. Кишинев: «Штитница», 2013. 228 с.
- 4. Фліт А.Л. Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємств індустрії гостинності // Вісник Національної академії туризму. 2016. № 4 (28). С. 34-36.
- 5. Роглєв Х.И. Деякі думки з приводу розвитку готельного бізнесу // Ресторанний і готельний бізнес. 2017. №1. с.64.
- 6. Ехіна М.А. Організація обслуговування в готелях. Академія, 2016. 207 с.
- 7. Квартальнов В.А. Теорія і практика готельної справи. М: Фінанси і статистика, 2014. 254 с.
- 8. Провоторина В.В. Сущность и специфика инноваций в гостиничном хозяйстве//В сборнике: Социально-экономические и технико-технологические проблемы развития сферы услуг Сборник научных трудов. Редколлегия: Ильин В.Г., Минасян Л. А. Ростов-на-Дону, 2012. С. 150-156.

УДК 338.1:640.41 JEL Q56, O13

РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНИХ ГОТЕЛІВ В УКРАЇНІ

Заборовець Ю. Л. науковий керівник к.ф.-м.н., доц. Примак Т.Ю. доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу, Національний університет харчових технологій, м. Київ

Вступ. Ні для кого не секрет, що туризм вважають однією з найбільш динамічних галузей сфери послуг, а концепція стійкого туризму вже давно є не просто галузевим трендом. Проте досі згідно із дослідженнями вчених, туризм виробляє 5% світового діоксиду вуглецю щорічно. Наразі принципи стійкого розвитку та основи збереження довкілля є пріоритетом розвитку туристичної індустрії, тому ми щодня бачимо статті та матеріали про готелі та різноманітні підприємства, що дивують результатами впровадження концепції zero waste, пропагують відповідальне ставлення до довкілля серед відпочиваючих, відновлюють екосистеми та використовують перероблені матеріали. Тому слід дослідити, які перепони та успіхи спіткають готельні комплекси на шляху до омріяної цілі – екологічності.

Актуальність теми. В Україні дедалі популярнішим стає органічний рух. Бізнесмени швидко підхоплюють цей тренд та зводять готелі з натуральними матеріалами, а номери називають іменами квітів. Наявність екологічного сертифікату або приставки «еко-» у назві готелю може підвищити відвідуваність готелю. Йдеться про об'єкти, розташовані в екологічно чистих місцях — недалеко від річки чи озера, далеко від автомагістралей. Самі будівлі, як правило, будують з екологічних матеріалів, а гостей годують продуктами зі свого городу або ферми. Скрізь встановлена енергоощадна техніка, а у ванних кімнатах органічне мило та шампуні. На сніданок нагодують корисною їжею.

За словами президента Асоціації малих готелів та апартаментів України, «зелений» туризм почав розвиватися в Україні близько десяти років тому й відтоді його популярність тільки зростає.

Результати та обговорення. Екологічний готель — це екологічносертифіковане житло, здатне поліпшувати стан навколишнього середовища шляхом зведення до мінімуму власного негативного впливу на довкілля.

Програма "екологія в готелі" не завжди потребує прийняття радикальних рішень - важливі будь-які дрібниці: автоматична сантехніка на інфрачервоних променях, електричні мильниці. При цьому "екологічна програма" не досягне своєї мети, якщо не буде організоване письмове "виховання" гостей. Наприклад, заклик до клієнтів "не кидати на підлогу

рушник, якщо він ще використовуватиметься" допомагає заощадити не тільки воду й електроенергію, а й третину рушників, які перуть щодня, продовжуючи термін їхнього "життя".

Екологічна діяльність готелю грунтується на 12 основних критеріях, розроблених міжнародним комітетом. Також до міжнародної системи оцінки національним представником у кожній країні додаються національні критерії, які враховують місцеві особливості, але не повинні суперечити міжнародним стандартам.

До основних показників, які характеризують екологічність підприємств готельного господарства, відносять:

- споживання води:
- споживання енергії;
- атмосферні викиди, спричинені споживанням енергії;
- використання природних ресурсів (вплив на довкілля, спричинений обсягом спожитого паперу, канцелярського приладдя, мийних засобів, обладнання та інших матеріалів; структура використання відновлюваних/невідновлюваних ресурсів, використанням сировини);
  - вплив хімічних засобів на довкілля та здоров'я;
  - викиди до атмосфери;
  - викиди у воду;
  - обсяг відходів;
  - пожежі, аварії та інші надзвичайні ситуації;
  - вплив транспорту на довкілля.

Green Key є міжнародною екологічною сертифікацією готелів та туристичних об'єктів, яка відзначає їх відповідальне та дбайливе ставлення до навколишнього середовища та активну участь у соціальному житті. Для отримання "Зеленого Ключа" готель повинен дотримуватися низки вимог щодо питань екологічного менеджменту, моніторингу та зменшення використання електроенергії, економного споживання водних ресурсів, сортування, перероблення та утилізації відходів, участь у соціальному житті міста.

Висновки. Тобто, можна зробити висновок, що на сьогодні екологізація готельної індустрії стрімко розвивається в Україні. Дедалі більше готелів намагаються використовувати екологічно безпечні матеріали в інтер'єрі та обладнанні, застосовувати "безвідходні" технології, екологічно чисті продукти і напої у ресторані. Для деяких готелів екологія перетворилася на концепцію їх діяльності, позитивними наслідками якої і скорочення собівартості готельних послуг, підвищення туристичної привабливості готелю, надає конкурентні переваги на туристичному ринку, підприємства готельного господарства України наближаються до європейського рівня.

УДК 640.41 JELQ56, O13

СУЧАСНІ МЕТОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГОГО СПОДАРСТВА

Кирпіченкова О.М. Національного університету харчових технологій

Постановка проблеми. В сучасних готелях крім основних послуг, надається різноманітний асортимент додаткових послуг. Конкуренція серед готельних підприємств дуже гостра і постійно стимулює власників використовувати нові рішення, що приваблять широке коло споживачів. Таким чином, серед додаткових послуг слід виділити ті, що задовольняють особливі потреби гостей, зокрема можливість поряд з комфортним відпочинком отримати послуги, що стосуються корекції фігури.

Ожиріння у всьому світі визнано неінфекційною пандемією XXI століття. Згідно з останніми статистичними даними, 650 мільйонів дорослих людей віком від 18 років страждають на ожиріння і ця цифра неухильно зростає не тільки в розвинених країнах, але і в країнах, що розвиваються.

Аналіз останніх досліджень. В Україні завдання зниження надмірної маси тіла гостро стоїть перед великою кількістю громадян. Згідно з даними Всесвітньої організації з охорони здоров'я за 2019 рік, відсоток людей з ожирінням склав 24,1%, тобто кожний четвертий українець страждає на це захворювання.

Виклад основного матеріалу. Комплексна програма корекції фігури, окрім немедикаментозної корекції маси тіла, включає дієтичне харчування, оскільки головною метою профілактики ожиріння є раціональне гіпокалорійне (збалансоване) харчування, а також фізичні навантаження.

Сучасна дієтологія має в своєму арсеналі масу різних новомодних дієт. Але одна дієта залишається найефективнішою і до цього дня - це дієта №8. З 15 дієт, представлених відомим лікарем-дієтологом М.І. Певзнером, дієта або стіл №8 призначена для лікування ожиріння.

В даний час ступінь ожиріння визначається за індексом маси тіла (ІМТ), який розраховується за формулою Кетле як відношення маси тіла (в кг) до зросту (в м²). У здорових людей він дорівнює 18,5-24,9.

Корекція фігури – це продуманий, комплексний та індивідуально побудований під конкретного клієнта процес, який направлений на боротьбу із зайвою вагою і відновлення ідеальних форм тіла.

Кріоліполіз (кріомоделювання) – інноваційна неінвазивна методика, спрямована на корекцію жирових відкладень шляхом впливу холоду з використанням спеціального апарату. Охолодження жирової тканини

призводить до поступової фізіологічної загибелі частини жирових клітин [1]. Кріомоделювання ε розробкою головного госпіталю Массачусетсу і Гарвардського університету (вченими Рокс Андерсоном і Дітером Манштейном).

Принцип впливу. Кожна охолоджуюча маніпула за допомогою вакуумної аспірації тимчасово зменшує кровотік в зоні впливу для більш точного охолодження (рис.1). Після процедури кріомоделювання в жирових клітинах індукується процес природного апоптозу, тобто природної загибелі. Продукти біодеградації жирових клітин виводяться з організму в ході природних метаболічних процесів протягом 2-3 тижнів. Показання для процедури: локальні жирові відкладення.

Тривалість процедури 60-70 хвилин. За 1 сеанс може бути оброблено не більше 3-4 різних зон. Для обробки інших областей необхідно зробити перерву 2 тижні.

Повторна обробка однієї зони можлива через 30 днів. У цей період рекомендуються підтримуючі методики (біостимуляція, пресотерапія, мікрострумові лімфодренажні програми). Сприятливими ϵ вплив, що призводить до підвищеного потовиділення (сауна, баня, фізична активність).

Процедура кріоліполізу може проводитися в будь-який час доби незалежно від останнього прийому їжі і фізичних навантажень перед відвідуванням косметологічного кабінету. Пацієнт перед кріоліполізом веде звичайний спосіб життя. Підготовчий етап зводиться до відвідування лікаря для виявлення можливих протипоказань і вибору типу вакуумного аплікатора.

Існують різні підходи щодо калорійності раціону людей, які страждають на ожиріння — 1200-1500 ккал. Проте сприятливим в умовах санаторію вважається складання меню на 1500 ккал, оскільки споживання такої кількості кілокалорій сприятиме зниженню ваги без гострого почуття голоду.

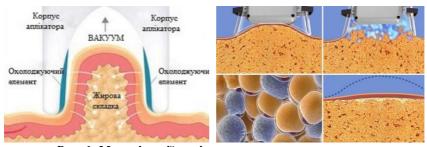

Рис. 1. Механізм дії аплікатора на зону впливу холодом

Для людей, які страждають одним зі ступенів ожиріння, а також для тих, хто бажає нормалізувати масу тіла і поліпшити обмінні процеси в організмі буде розроблено дієтичне меню (стіл №8 по Певзнеру). Подібна дієта абсолютно безпечна для організму людини, так як вона призводить до активізації обмінних процесів без шкоди для органів і систем.

Дієта забезпечує зменшення калорійності раціону за рахунок вуглеводів, особливо легкозасвоюваних і в меншій мірі - жирів (в основному тваринних) при нормальному або незначно підвищеному вмісті білка. Обмеження вільної рідини, натрію хлориду і збуджуючих апетит продуктів і страв. Збільшення вмісту харчових волокон. Страви готують варені, тушковані, запечені. Смажені, протерті і рублені вироби небажані. Використовують замінники цукру для солодких страв і напоїв. Температура страв звичайна [2].

Знаючи відсотковий розподіл на кожен прийом їжі (30% - сніданок, 40% - обід, 25% - вечеря, 5% - перед сном) можна визначити, скільки кілокалорій необхідно спожити на сніданок, обід, вечерю та перед сном: 450 ккал на сніданок, 600 ккал на обід, 375 ккал на вечерю та 75 ккал перед сном.

Висновки. Для підвищення конкурентоспроможності готельних підприємств необхідно впроваджувати новітні додаткові послуги, що здатні привернути увагу нових заможних клієнтів і утримати наявний контингент. Зокрема можливо запропонувати комплексний підхід для досягнення максимального результату при схудненні і моделюванні фігури, який передбачає застосування інноваційної неінвазивної методики «кріоліполіз» та дотримання спеціальної дієти.

Список використаних джерел:

- 1. Комплексна корекція форм тіла та целюліту засобами фізичної реабілітації [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://kzref.org/kompleksna-korekciya-form-tila-ta-celyulitu-molodih-jinok-zaso.html?page=4
- 2. Гейнак О.І., Розширення асортименту страв оздоровчого призначення в закладах ресторанного господарства / О.І. Гейнак, О.М. Кирпіченкова, Т.А. Сильчук, І.В. Дочинець// Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Технічні науки. 2019. Т.30 (69) №3. С. 68-72.

УДК338.486.3 JELL83; M19

ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЇ В МАРКЕТИНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Максимова В. Національний університет харчових технологій

На сьогоднішній день в Україні все більше уваги приділяється інформатизації суспільства в цілому і сфери бізнесу зокрема. З кожним днем все більше число комерційних і некомерційних організацій приходять до усвідомлення того, що їм необхідно мати своє інтернет-представництво. Правильна його організація дозволяє туристичним підприємствам здобути успіху у конкурентній боротьбі за споживача, отже вони намагаються діяти таким чином, щоб забезпечити собі максимальний ефект від інтернетмаркетингу. Професійні керівники прагнуть реалізувати всі доступні інформаційні можливості мережі Інтернет для пізнаванності своєї компанії і отримання комерційної вигоди.

Метою дослідження ϵ визначення ролі інтернет-технології в маркетинговій діяльності сучасного туристичного підприємства в Україні.

Щоб зрозуміти розмір інтернет-ринку туризму, важливо знати кілька показників. На рік понад 1 мільярд туристів шукає напрямки та види діяльності і витрачають більше 163 мільярдів доларів на відпустку [1]. Станом на 1 липня 2019 року в Україні було зареєстровано 21,6 млн абонентів мережі Інтернет, що у три рази більше, ніж станом на 1 липня 2017 року. Проникнення Інтернету складає 64,8. Згідно з даними Google, 39% українських інтернет-користувачів шукають інформацію про товар перед покупкою, за допомогою смартфона. При цьому, на кожні 30 зроблених в інтернет-магазинах покупок, припадає 8 заявок, оформлених за допомогою мобільного пристрою [2]. Ця інформація чітко показує, наскільки активно мандрівники знаходяться в Інтернеті, і наскільки важливо компаніям інвестувати в онлайн-технології при просуванні туристичного продукту. В основному, велика кількість інформації, яку туристичні агенції та офіси мають про можливі напрямки, тури та екскурсії, легко знаходиться в Інтернеті. Але також Інтернет-технології покращують позиціонування туристичного продукту, а також роблять його більш доступним.

Інтернет-маркетинг має багато аспектів, і часом важко реалізувати кілька технологій інтернет-маркетингу одночасно. Стартові та особливо малі туристичні підприємства можуть важко застосовувати різні методи, реалізувати стратегію та мати достатньо персоналу, що займається маркетингом в мережі Інтернет. Опитування серед визначних маркетологів

світу показує статистику щодо найефективніших маркетингових технологій 2019 року. Статистика показує, що 20,3 відсотки маркетологів прогнозували, що маркетинговий контент являється найефективнішою діяльністю, яка забезпечила своїм підприємствам найбільший приріст продажів у 2019 році [3].

Інтернет передбачає зміну ролі туристичних посередників і туристичних агентств, зокрема. Досі туристичні агентства були основними брокерами туристичних послуг і інтерфейсом галузі зі споживачами. Однак, в тій мірі, що Інтернет надає споживачам можливість розробки і придбання своїх власних маршрутів, майбутнє туристичних підприємств стає сумнівним. Тому майбутнє посередництво каналу розподілу туризму буде сильно відрізнятися від поточної ситуації. Є кілька тенденцій, які очевидні вже:

- традиційні посередники перепроектовують свої процеси, щоб підвищити рівень задоволеності клієнтів і залишатися конкурентоспроможними;
- з'являються нові електронні посередники(наприклад, Expedia, OIB), щоб використовувати ІТ як революцію;
- туристичні напрямки розвивають регіональні системи для підвищення їх представництв, підвищення свого іміджу і цим самим залучень прямих замовлень;
- •принципи Інтернет розробки на основі інтерфейсів зі споживачами [4].

Різні сегменти ринку будуть використовувати різнорідні канали розподілу для вибору і покупки їх туристичних продуктів. Наприклад, старше покоління і люди, які подорожують рідко, ймовірно, продовжать закуповувати послуги туризму від традиційних туристичних агентств. Проте, бізнес і постійні мандрівники можуть використовувати он-лайн постачальників, щоб організувати свої маршрути і, в результаті, придбати квитки. Це буде залежати від безпеки Інтернет-транзакцій, надійності і якості інформації, доступної в мережі Інтернет; і зручності всього процесу [5].

Дослідження, пов'язані з впливом онлайнової інформації та інформаційно-пошукових переваг при виборі туристичного напрямку досить великі. Ця галузь знань багата, тому що інтерналізована індустрія туризму ϵ високо конкурентною і ма ϵ складний характер та вимага ϵ великої експлуатації онлайнових інформаційних технологій окремим и особами і туристичними організаціями.

Туризм ϵ інформаційно-інтенсивною сферою через свій нематеріальний і емпіричний характер. Дійсно, існу ϵ висока невизначеність, що форму ϵ досвід туриста, не може бути оцінена до "покупки". Інформація, представлена на сайті через різні веб-сайти і

широкий обмін інформації між окремими особами стала вирішальним фактором, пов'язаним з кінцевим вибором туриста. Інтернет-ресурси мають ряд визначних переваг в порівнянні зі звичайними, і, отже, їх популярність зростає [6].

Результативність комплексного підходу вище, ніж віддача від окремо взятого інструменту. ви можете використовувати наступні інструменти Інтернет-маркетингу:

- власний сайт (блог) з SEO-оптимізованими текстами;
- контекстну рекламу;
- створення групи в соціальних мережах і її просування.

Таким чином, нині серед спеціалістів в індустрії туризму, існує зростаюча потреба зрозуміти, як туристи взаємодіють в онлайн середовищі і прагнуть отримати інформацію про поїздку. Такі зусилля можуть служити основою для розробки більш ефективних стратегій інтернет-маркетингу для туристичних організацій. За допомогою маркетингу в Інтернеті долаються бар'єри відстані. Туроператор може продавати свої продукти в будь-якій частині країни, розширюючи цим самим цільовий ринок. Також, інтернет-маркетинг дозволяє персоналізувати пропозиції для споживачів, будуючи профіль історії покупок та налаштувань. Відстежуючи вебсторінки та інформацію про продукти, які відвідують потенційні туристи, туроператор може робити цільові пропозиції, що відображають їхні інтереси.

Список літератури

- 1. Digital Marketing Blog. Digital Marketing for Travel Industry: A Complete Guide: [Website] // Digital Marketing Blog. URL: http://www.digitalvidya.com/blog/digital-marketing-for-travel-industry-guide
- 2. Google поділився даними щодо активності українських інтернет-користувачів [Website] // Онлайн-видання Na chasi URL: https://nachasi.com/2019/10/04/google-podilyvsya-danymy-shhodo-aktyvnosti-ukrayinskyh-internet-korystuvachiv/
- 3. Електронна комерція в Україні 2019: цифри і факти [Website] // Онлайн-видання Web Expert URL: https://webexpert.com.ua/ua/elektronna-komertsiya-v-ukrayini-2019
- 4. Maria Giulia Ganassini. Web in Tourism 2016: hospitality & web marketing go hand in hand. [Website] // Blog.mailup.com/ URL: https://blog.mailup.com/2019/06/web-in-tourism-2019-hospitality-web-marketing/
- 5. Flat world communication LLC. Tourism Internet marketing.: [Website] // Flat world communication LLC. URL: https://www.flatworldcommunication.com/Marketing/Tourism-Internet-marketing/
- 6. The Statistics Portal. Which marketing activity will give your business the biggest incremental uplift in leads and sales in 2019? [Website] // The Statistics Portal. URL: https://www.statista.com/statistics/190858/most-effective-online-marketing-channels-according-to-us-companies/

УДК 338.48 JELZ32

ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНОГО ФАКТОРУ НА РОЗВИТОК СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

Мирошник Ю.А. Національний університет харчових технологій

Сучасні тенденції розвитку світової сфери гостинності свідчать про її популяризацію та значний інтерес до екологічно чистих засобів розміщення. Споживачі більш свідомо підходять до вибору готелю, обираючи в багатьох випадках ті, що піклуються про довкілля, часто згодні переплатити за «зелені» товари та послуги.

До ключових тенденцій екологізації готелів можна віднести: скорочення харчових відходів, сортування сміття, відмову від використання одноразового пластикового посуду, скорочення використання паперу та використання альтернативних джерел енергії.

За даними Міжнародної організації з питань продовольства та сільського господарства при ООН, близько 1/3 світового продовольства втрачається або йде у відходи. Це не просто дані про втрати харчових продуктів, а й втрати ресурсів, що витрачені на їх виготовлення та приготування. Близько 40% всіх продуктів харчування, що потрапляють на смітник, припадають на бізнес, що орієнтований на споживачів, зокрема на ресторанний та готельний. Сьогодні превентивні заходи щодо скорочення обсягів харчових відходів повинні стати ключовими напрямками діяльності закладів сфери гостинності.

Першим кроком до скорочення кількості харчових відходів може стати запобігання їх утворенню. Перспективним у вирішенні цього питання є застосування інноваційних технологій. Набуває популярності серед готельєрів світу, особливо Європи, Азії, Близького Сходу і Африки, програма на базі штучного інтелекту — The Winnow Vision AI. Інноваційна система являє собою комплекс відеокамер, спеціальних ваг і лічильників, які дозволяють відстежувати та аналізувати буквально всі дії, які відбуваються на кухні ресторанів. Система ретельно аналізує кількість інгредієнтів, які використовуються для приготування страв, а потім порівнює їх з кількістю невитрачених продуктів. Таким чином, детальний аналіз зібраних даних дозволяє розробити оптимальні заходи з використання продуктів на всіх стадіях: від закупівлі інгредієнтів до подачі на стіл. Розробники проекту вважають, що використання штучного інтелекту може дозволити скоротити кількість харчових відходів в готелях в середньому на 30%.

Наступний крок - переробка та компостування. Наприклад, передача харчових відходів фермерським господарствам та сільськогосподарським підприємствам для подальшого виробництва компосту.

Не менш важливим в питанні скорочення харчових відходів у сфері гостинності ϵ залучення в цей процес самих споживачів. Наприклад, мотиваційні колажі та постери можуть значно скоротити втрати при обслуговування за типом «шведський стіл», адже часто гості не з'їдають й половини того, що обрали.

У більшості країн світу, сортування сміття вже давно є загальноприйнятою нормою. Жителі України, а особливо жителі маленьких міст, до цього майже не звикли. Проте, готелі України, починаючи з 1 жовтня 2019 року, зобов'язані у житлових і громадських приміщеннях передбачати системи роздільного сортування сміття згідно ДБН В.2.2-20:2008, зміна №1 від 2019 року.

Папір завжди відігравав важливу роль у повсякденному житті людства. Не дивно, що і готельний бізнес до останнього часу не міг обійтися без нього. Найвідомішим готелем, який вже декілька років проводить політику скорочення використання паперу, є Four Seasons Cyprus. Кожного дня більш ніж 150 задач, пов'язаних з функціонуванням готелю, виконується без використання паперу. Слід пам'ятати, що на виробництво однієї пачки паперу А4 витрачається приблизно 8 кг деревини. Готелі в Україні тільки на початку шляху відмови від паперу.

Використання альтернативних джерел енергії дозволяє скоротити споживання природних ресурсів, а значить - негативний вплив на навколишнє середовище. Найбільшою популярністю користуються сонячні батареї. Вони складаються з набору фотоелектричних перетворювачів, що перетворюють енергію сонця в електричну. У багатьох зонах з постійними вітрами хорошим доповненням до сонячних батарей можуть стати вітрогенератори. В Україні є щонайменше один готель, де опалення та підігрів води відбувається за рахунок використання сонячних батарей — це 3* готельно-оздоровчий комплекс «Орхідея», м. Генічеськ Херсонської області.

Таким чином, екологізація діяльності засобів розміщення є одним з факторів розвитку сфери туризму та гостинності в рамках концепції сталого розвитку. Україна має достатні умови для розвитку екологічних засобів розміщення у відповідь на інтерес потенційних споживачів до даного напрямку розвитку готельного бізнесу.

УДК 339.137:640.412]:658.589 JEL Z32

КОНКУРЕНТНІ СТРАТЕГІЇ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Нікітіна Т.А. National University of Food Technology

Економічна стратегія готельного підприємства це довгостроковий план дій, що направлено на досягнення поставлених цілей за допомогою визначених інструментів.

Готельнепідприємствовизначаєбазовукорпоративнустратегіюрозвитку, виходячи з основних детермінант портфеля стратегій підприємства, таких як аналіз та оцінка конкурентного потенціалу підприємства, технологій якими воно володіє, макросередовища в якому діє, існуючого державного регулювання а також конкурентів, постачальників і споживачів. Базовою корпоративною стратегією розвитку може бути зростання, стабілізація або скорочення діяльності готелю. Виходячи з обраної базової стратегії розвитку, готельне підприємство обирає серед певних стратегічних альтернатив розвитку.

Серед різноманіття стратегічних альтернатив, при обранні у якості базової — корпоративної стратегії зростання, достатньо часто використовуються стратегії консолідації капіталу.

На нашу думку, у широкому значенні, стратегія консолідації капіталу — це економічна стратегія підприємства, що направлена на досягнення конкурентних переваг, шляхом здійснення консолідації капіталу у різноманітних його формах. У вузькому значенні, стратегії консолідації капіталу трактуються, виходячи з певної мети та обраної форми консолідації. До таких стратегій можна віднести вертикальну та горизонтальну інтеграції, диверсифікацію, злиття та поглинання, концентрацію, стратегічні альянси та ін.

В основному, стратегії консолідації капіталу застосовуються при обранні підприємством базової – корпоративної стратегії зростання.

Котлер Ф.[1] виділяє такі основні рівні корпоративної стратегії зростання: інтенсивне зростання, інтеграційне зростання та диверсифікаційне зростання. На першому рівні – інтенсивного зростання — підприємство використовує ті можливості, що йому дає існуючий масштаб діяльності. На другому рівні — інтеграційного зростання — виявляються можливості інтеграції з іншими підприємствами галузі. На третьому рівні — диверсифікаційного зростання — використовуються можливості зростання підприємства за межами галузі.

Таким чином, на рівні інтеграційного зростання[2], підприємство може використовувати такі стратегії консолідації:

- регресивна інтеграція полягає у прагненні підприємства одержати контроль, або отримати у власність своїх постачальників;
- прогресивна інтеграція полягає у прагненні підприємства одержати контроль, або отримати у власність систему розподілу товару;
- горизонтальна інтеграція полягає у прагненні підприємства одержати контроль, або отримати у власність підприємства конкуренти.

У сучасній науковій літературі регресивну та прогресивну інтеграцію визначають як вертикальні злиття і поглинання, а горизонтальну інтеграцію — як горизонтальні злиття та поглинання. Підприємства готельного бізнесу достатньо широко застосовують стратегію консолідації капіталу, у його різних формах.

Список використанних джерел:

- 1. Котлер Ф. Основы маркетинга: Пер. С англ./общ. Ред. И вступ. ст. Е.М.Пеньковой. –М.: Прогресс, 1990. 736с., С.582-583
- 2. Котлер Ф. Основы маркетинга: Пер. С англ./общ. Ред. И вступ. ст. Е.М.Пеньковой. –М.: Прогресс, 1990. 736с., С.583

УДК378:376.68 JEL A22

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ САМОВИХОВАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Савенко Т.Д. ГаврисевичА.С. НАСОА

Самовиховання — процес підвищеної життєвої значимості, яка корелюється з формуванням широкого спектру якостей спеціаліста й особливості у цілому, успішністю, самостійністю в вирішенні найважливіших життєвих проблем, тобто інтегративної ефективністю навчально-виховного впливу. Самовиховання, у широкому розумінні, включає також і самоосвіту, і самостійну роботу, і саморегуляційні аспекти всіх видів діяльності[1]. При цьому іноземні студенти (у своїй більшості) мають різного роду труднощі в реалізації саморегуляторної тенденції: на їх думку, меншою мірою вони залежать від них самих (від особистої пасивності, лінощів), а головним чином - від ролі самостійної роботи при наявності перевантажень на заняттях, неналагодженості побуту та дефіциту часу, відсутності, за їх ствердженням, якісних підручників

(особливо для основних факультетів, орієнтованих на іноземців), яке поглиблюється "мовним бар'єром". Сумуючи ці фактори, за оцінками іноземних студентів, наша система освіти та виховання слабо націлена на саморозкриття потенційних можливостей студентів. Саморегуляторна тенденція має проявитися не стільки у прямій орієнтації на самовиховання, скільки у плані самостійного "проектування" й організації своєї життєдіяльності, що корелює з вмінням мислити та діяти самостійно: студенти, які за параметрами "високий рівень загальної культури" володіють здатністю до самостійного розвитку своєї особистості у плані загальнолюдських цінностей, не мають труднощів у самовихованні, проявляють підвищену вибіркову реакцію на навчально-виховний вплив, приводячи їх у відповідність зі своїми внутрішніми орієнтаціями.

Недостатнє володіння методами роботи над собою не є для більшості студентів дійовим стимулом до додаткових зусиль для усвідомлення значимості процесу самовиховання, і як наслідок, у таких студентів орієнтація на стихійне самовиховання переважає аж до 4-го курсу, де й відбувається переосмислення позиції (з великим запізненням), яка стає одним з найпріорітетніших напрямів у самовихованні.

Кардинальне протиріччя між значимістю саморегулярної тенденції та реальними серйозними труднощами в організації самовиховання ставить перед викладачем завдання вибору шляхів оптимізації цього процесу [2].

Враховуючи малу перспективність лобових рішень, вимоги навчального плану і важелі впливу адміністрації на студентів на фоні вільного відвідування лекцій, несистемної перевірки домашніх завдань, запізнення на пари, неналежного виконання самостійної роботи, несвоєчасного складання сесії і т.д. мають бути скоординовані.

Перебудова всієї навчально-виховної роботи у саморегуляційному аспекті включає не тільки самовиховання, але й самоосвіту (професійну складову), і самостійну роботу (поєднану з індивідуальними консультаціями), і предметну активізацію з виходом на продуктивний рівень. Найбільш перспективні напрями у цій роботі:

- 1. оптимізація механізмів і конкретних форм саморегуляції у іноземних студентів;
- 2. переорієнтація роботи з аудиторної на проблемно-консультативні методи виховного навчання (особливо на основних курсах);
- 3. паралельні опитування українських і іноземних студентів на предмет ролі самовиховання, труднощів і т.д. у порівняльному плані.

Список використаних джерел

- 1. Залевская А.А. Вопросы теории овладения вторым языком в психолингвистическом аспекте Тверь, 1996. 55 с.
- 2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології (навчальний посібник)/ Дичківська І.М. -К.: Академвидав, 2004. 352c.

УДК338.486.3 JELL83; M19

ОЦІНКА РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ В СЕГМЕНТІ ЕКСТРЕМАЛЬНОГО ТУРИЗМУ

Тоцький М.С.,

науковий керівник д.геогр.н., проф. Балабанов Г.В. професор кафедри туристичного та готельного бізнесу, Національний університет харчових технологій, м. Київ

Зростаючий зв'язок між спортом, рекреацією і туризмом привів до посилення пошуку можливостей поєднати потенціал території у стимулюванні їх соціально-економічного розвитку. Екстремальний туризм, навіть не беручи до уваги соціальну складову свого розвитку, може стати провідним компонентом підвищення ефективності розвитку туризму на нових перспективних ринках, модернізуючи туристичну пропозицію, що забезпечуватиме високий ступінь задоволеності туриста, і, таким чином, може зробити суттєвий внесок у соціально-економічний розвиток територій.

Метою дослідження ϵ оцінка ринку туристичних послуг Херсонської області в сегменті екстремального туризму.

Завдяки своєму географічному положенню та природно-ресурсному потенціалу Херсонська область визначається значним потенціалом екстремального туризму [1]. Щодо сучасного туристичного ринку регіону, то послуги з організації внутрішнього та міжнародного туризму в області надають 15 туроператорів та 73 турагента [2], діяльність яких через невідповідність туристичної інфраструктури області спрямовується переважно на виїзний туризм, а не на налагодження стійкого організованого в'їзного туристичного потоку як внутрішніх, так і іноземних туристів. Кількість обслугованих туристів, за офіційними статистичними даними, в 2018 р. склала 28120 осіб. Обсяг наданих туристичних послуг склав 3758,4 тис. грн. В 2018 році порівняно з 2017 роком кількість обслугованих туристів, які подорожували за кордон зросла на 34,18%, а кількість туристів, обслугованих турагентами зросла майже на 10 тис. туристів [2]. Але дані про розподіл туристів за видами туризму, щоб з'ясувати місце екстремального туризму, Державна служба статистики Україні по регіонам не дає. Зробимо оцінку стану розвитку екстремального туризму в Херсонській області по видам туризму, використовуючи відкриті в Інтернеті дані про комерційні пропозиції, пов'язані з організацією подібних турів, івентів та окремих послуг.

Відомим підприємством в Херсонській області, який орієнтується на

активні види туризму є туристичне підприємство «ХерсОN». Підприємство пропонує прогулянку на байдарках в Херсонських горах [3], а також вид активного відпочинку, якому немає аналогів в Україні — прогулянки на квадроциклах у справжній пустелі Олешківських пісків [4]. Пропонують екскурсії в Олешківські піски й інші компанії. Найчастіше похід в Олешківські піски розрахований на два дні. Тур починається з інструктажу і переїзду до початку маршруту в селище Раденськ. Тут починається перехід по пустелі. Ночівлю організовують на околиці пустелі в лісових насадженнях. Далі туристи проходять по околиці пустелі і заглиблюються в лісосмугу, яка стримує поширення пісків. Завершують маршрут в поселенні Кринки або недалеко від селища на трасі, звідки транспортом туристи повертаються в Херсон.

ПП "Водний лабіринт" організує та проводить походи різних категорій складності по річці Дніпро та її притоках Конка, Чайка, Інгулка та ін. Тур включає проживання в наметах, приготування їжі на вогнищі. Походи вихідного дня відбуваються на туристських байдарках "Таймень" [5]. У 2018 році на херсонському міському пляжі "Гідропарк" відкрито новий вид екстремального спорту "Кабельний Вейкбординг" — це воднолижний вид спорту, що активно розвивається воднолижний, в якому задіюються всі м'язи тіла і який дозволяє отримати море емоцій і екстремальних відчуттів, але при цьому він є одним з найбезпечніших видів спорту і підходить для людей будь-якого віку. В основі кабельного вейкбордингу лежить той же принцип, що і в традиційному катерних вейкбордингу або водних лижах. Відмінність полягає в способі, за допомогою якого спортсмен може їхати по воді [6].

Для прихильників яхтінгу в Херсонській області функціонує яхт-клуб «Махтагіпе», який був заснований в 1998 році. Він розташований в Новій Каховці в 80-ти кілометрах від дельти Дніпра. Незважаючи на те, що він знаходиться в маленькому місті, це не йому заважає бути одним з найкращих, великих і найбільш технічно оснащених в Україні комплексів для яхтингу і відпочинку на воді. Яхт-клуб організовує вітрильні регати по Дніпру: Marmaris Race Week, Maxim marine Cup, Rolex Fastnet Race [7].

У Херсонській області на Арабатській стрілці та в Лазурному діють кайт-клуби української школи Віндрайдер. У кайт-школах Віндрайдер пропонується курс навчання для чоловіків і жінок будь-якого віку і будь-якого рівня фізичної підготовки. У школі використовують сучасні методики навчання. Базовий курс навчання займає близько 6 годин практичних занять і завершується 11-м пунктом програми [8].

Київська компанія Спарт-Аеро під замовлення організовує політ на повітряній кулі над Каховським водосховищем, Дніпровськими плавнями і Олешківськими пісками. В Скадовську організовують стрибки з парашутом кожні вихідні [9].

Для прихильників скелелазання на березі Інгулки в районі Нікольського, в районі Золотого Мису створено Таврійський "скеледром". У Херсоні є спеціальні фірми, які організовують Rope-jumping і Bungee-jumping. Правда, місць для таких стрибків на Херсонщині не так вже й багато — мости по типу Антонівського і обриви Дніпровського лиману.

Наразі є такий проект «Мандруємо Херсонщиною», в якому організовуються екскурсійні програми по м. Херсон, а також спортивні подорожі цікавими місцями області (це пішохідні екскурсії, водні, та на вело транспортах). Традиційно змагання з ралі «Чумацький Шлях» відбуваються у мікрорайоні Таврійський м. Херсона та поблизу с. Тягинки.

Таким чином, туристичний ринок Херсонський області є сформованим. Щодо екстремального туризму, то створено туристичний продукт, який пропонується для реалізації. Відсутність інформації про туристичні потоки в досліджуваній сфері ускладнює визначення рівня попиту на цей вид туризму. На основі систематизації даних про ресурсний потенціал інших регіонів України щодо розвитку екстремальних видів туризму, а також рівня їх використання організаторами екстремальних турів визначено, що основними конкурентами Херсонської області по більшості видів екстремального туризму є Миколаївська область та Івано-Франківська область. Найбільш популярними по пошуковим запитам по екстремальним турам ϵ рафтинг по мигийським порогам, дністровським каньйонам на річці Черемош. У той же час Херсонська область не зазначається. Це означає, що досліджуваний регіон поступається конкурентам. Варто додати, що херсонські туроператори активно організовують рафтинг та каякинг на території Миколаївської області. Розвиток екстремального туризму в Херсонській області може проходити багатьма шляхами, оскільки цей вид туризму не вимагає від дестинації виняткових туристичних ресурсів. Одними зі стратегічних альтернатив може бути:

формування нових видів ризикованого відпочинку з уже існуючих розвиток організованого руфінгу (прогулянки на даху будинків) в великих містах;

розвиток айронінгу, виду спорту, який передбачає прасування речей на дошці в незвичайному місці;

розвиток інфільтрації (проникнення на охоронювані території, території діючих промислових зон і зон, не призначених для знаходження в них людей);

розробка рекламно-інформаційний турів для українських організаторів екстремального туризму.

Список літератури

1. Василевська Я. В. Природно-заповідний фонд Херсонської області як об'єкт рекреаційного природокористування. *Часопис соціально-економічної географії*:

міжрегіональний збірник конференції наукових праць. Харків. Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна. 2013. Вип 13 (12) С. 125-128.

- 2. Туристична діяльність в Україні у 2018 році // Державна служба статистика України. URL:http://www.ukrstat.gov.ua/ (дата звернення: 01.02.2020)
- 3. Херсонькі гори // khers-on URL:https://khers-on.com/tour/kayaking-light/ (дата звернення: 01.02.2020)
- 4. Олешківськи піски// khers-on URL:https://khers-on.com/tour/kherson-desert/ (дата звернення: 01.02.2020)
- 5. Прогулки на байдарках // ПП «Водний лабиринт» URL:http://baidarka.kherson.ua/ (дата звернення: 01.02.2020)
- 6. Кабельный вейкбординг // NewscityURL: https://newscity.in.ua/2018/07/30/v-hersone-priglashayut-na-novyj-ekstremalnyj-vid-sporta-kabelnyj-vejkbording/(дата звернення: 01.02.2020)
- 7. Про клуб // Maxmarine.URL:http://maxmarine.com.ua/index.php?t=catalog&parent=164(дата звернення: 01.02.2020)
- 8. Про клуб // Windrider. URL:https://www.kitecenter.com.ua/kite-school-windrider-yagorlik(дата звернення: 01.02.2020)
- 9. Про клуб // Спар-аеро. URL:https://www.spart-aeros.com.ua/html/polet-na-share-herson.php(дата звернення: 01.02.2020)

УДК 911.3 JELZ32

ТУРИСТИЧНИЙ ІМІДЖ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Курило В.В. Харченко О.М., науковий керівник к. геогр. н., доцент Національний університет харчових технологій

Туристична індустрія є потужною складовою сучасної економіки, яка сприяє створенню нових робочих місць, слугує каталізатором інновацій та підприємництва. Згідно з даними Всесвітньої туристичної організації ООН (UNWTO) у 2018 році здійснилось 1,4 млрд туристичних подорожей, що на 5% більше порівняно з 2017 р. Тому, розвиток сфери туризму визнаний урядом України як один із пріоритетних напрямків розвитку економіки країни.

Важливою складовою розвитку туристичної галузі територій ϵ рекреаційнотуристичний потенціал — сукупність природних, суспільно-історичних ресурсів, а також наявної господарської і комунікаційної інфраструктури території, її іміджу, які слугують чи можуть слугувати передумовами розвитку певних видів туризму [2].

Відповідно придатність або непридатність територій для розвитку туризму визначається наявними природними складовими: рельєфом, кліматом, водними ресурсами, біотою, ландшафтним різноманіттям та екологічною ситуацією; суспільно-історичними ресурсами, які

сформувалися багатьма поколіннями і збереглися у вигляді археологічних історико-архітектурних рекреаційно-туристичних ресурсів; господарською і комунікаційною інфраструктурою та іміджем (образом) рекреаційно-туристичної привабливості.

Імідж країни загалом і окремих адміністративних областей зокрема був завжди одним із пріоритетних напрямків комунікативної політики і сьогодні завдання створення позитивного іміджу зберігає особливу актуальність.

Хмельницька область України ε однією із найбільш привабливих у плані туризму. Вона володіє унікальними рекреаційно-туристичними ресурсами. Рельєф області характеризується великим різноманіттям: пологі рівнини чергуються з горбогір'ями. Сприятливі кліматичні умови для різноманітних видів туристичної діяльності.

Велике рекреаційне значення мають бальнеологічні ресурси. На території області розвідано 9 родовищ мінеральних вод. Найбільшим за запасами родовищем мінеральних вод типу «Нафтуся» ϵ Збручанське, на базі якого засновано Державний курорт «Сатанів».

Хмельницька область відноситься до областей України з високим показником заповідності. На сьогодні в структурі ПЗФ області нараховується 522 об'єкти загальною площею 328467 га, що становить більше 14% території. Тут знаходиться один із найбільших в Європі та найбільший в Україні національний природний парк «Подільські Товтри», площа якого складає 12,7% території області.

Туристичну привабливість регіону підсилюють НПП «Мале Полісся», на території якого збережені унікальні мальовничі озера та болотні комплекси різних типів; РЛП «Мальованка» з показником лісистості 80% (середні по області 11,9%); геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Смотрицький каньйон».

Окрім перерахованих територій та об'єктів природно-заповідного фонду, в області знаходиться 2 водно-болотні угіддя міжнародного значення — «Бакотська затока» площею 1590 га та «Пониззя річки Смотрич» площею 1480 га, створені з метою охорони популяцій рідкісних водоплаваючих птахів. Ці території відіграють важливу роль у збереженні лебедів-шипунів, коловодників болотяних, журавлів сірих, шулік та чайок, крім того тут зростають рідкісні види рослин занесені до Червоної книги України та Додатку 2 Бернської конвенції. Зазначені водно-болотні угіддя — є оселищем ендемічних видів, характерних для Подільського регіону.

Кількість історико-культурних та архітектурних пам'яток в області, які входять до Державного реєстру становить 3362 одиниці, серед них Національний історико-архітектурний заповідник «Кам'янець» (168 пам'яток архітектури), державні історико-культурні заповідники «Самчики» та «Межибіж».

Туристична інфраструктура області представлена 33 оздоровчими закладами майже на 4 тис. місць, 35 готелями на 2 тис. місць.

На території області працює більше 150 туристичних підприємств.

Проте про унікальність Хмельницької області на разі мало відомо як власне українським так і закордонним споживачам, оскільки ϵ недостатній комплексний підхід до просування туристичного продукту як на внутрішньому так і на світовому ринку туристичних послуг.

У Плані заходів з реалізації Стратегії регіонального розвитку Хмельницької області на 2018-2020 роки [1] розвиток та відновлення туристично-відпочинкового потенціалу будуть забезпечуватись шляхом вжиття заходів, що передбачають:

- розроблення Програми розвитку туризму та курортів Хмельницької області на 2019-2023 роки;
- створення інноваційних об'єктів туристичної інфраструктури Хмельницького регіону з туристично-логістичним центром у Хмельницькому;
- створення туристично-інформаційного центру на території курортного селища Сатанів Городоцького району Хмельницької області;
- створення туристично-рекреаційної зони «Сквер Потоцьких» у селищі Антоніни Красилівського району.

Позитивний туристичний імідж області можна сформувати за допомогою таких заходів:

- визначення найпривабливіших туристично-рекреаційних пропозицій для туристів шляхом проведення маркетингового дослідження туристичного ринку;
- проведення регіональних ярмарок, конференцій, семінарів, презентацій, присвячених проблемам розвитку туристичного бізнесу;
- розробка нових туристичних маршрутів міжнародного значення з урахуванням наявних туристичних ресурсів області та інтересів туристів;
- представлення нових турів на міжнародних туристичних виставках і подання комерційних пропозицій провідним туроператорам;
- створення регіональної інформаційної інфраструктури туристичного бізнесу (включаючи вебсайт та електронні інформаційні довідники), а також створення або відновлення технічних, інформаційних і сервісних умов на рівні міжнародних стандартів;
- активне застосування засобів PR для створення привабливого іміджу області як туристичного регіону органами влади та представниками бізнесу.

Упровадження нових екскурсійних маршрутів, пошук ефективних форм поєднання різних видів туризму (напр., екологічного туризму з природно-

пізнавальним, сільським і мисливським та ін.) сприятиме подальшому розвитку туризму на Хмельниччині. Для формування позитивного сприйняття Хмельниччини як привабливого туристичного регіону потрібні значні маркетингові зусилля, які необхідно спрямувати на вдосконалення системи інформаційного забезпечення, поглиблення маркетингових досліджень у сфері туризму, стимулювання розвитку інфраструктури туризму шляхом залучення вітчизняних та іноземних інвестицій для реконструкції, будівництва туристичних об'єктів.

Список літератури

- 1. План заходів з реалізації Стратегії регіонального розвитку Хмельницької області на 2018-2020 роки. URL: http://hm-oblrada.gov.ua/program-of-socio-economic/
- 2. Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навч. посіб. / Н.О. Алешугіна, О.В. Барановська, М.О. Баановський та ін. Ніжин : ФОП Лук'яненко В.В. ТПК «Орхідея», 2015. 492 с.

УДК 338.486.3: 640.41 JELF16, L83, M54

СТИМУЛЮВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

ШелухінаД.О., науковий керівник к.ф.-м.н., доц. ПримакТ.Ю. доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу, Національний університет харчових технологій, м. Київ

Вступ. На сьогоднішній день майже вся праця людей зосереджена на отриманні прибутку. Тому для кожного підприємства одним із пріоритетом ϵ підвищення продуктивності. Готельні підприємства не ϵ винятком, саме цьому існують шляхи для стимулювання персоналу.

Актуальність теми. На нинішньому етапі розвитку економіки одним із важливих напрямків в управлінні персоналом стає творче, продуктивне, інтелектуальне ставлення працівника, що спрямовано на досягнення високих показників діяльності підприємства.

Результати та обговорення. Стимулювання праці формулює умови, в яких робота працівника дає свої результати, що були замічені раніше, та стає умовою, завдяки яких людина має спроможність на задоволення свої потреб, і формує у нього мотив для праці.

Існують такі методи стимулювання праці: матеріальні (грошові, негрошові) та нематеріальні (організаційні, соціально-психологічні).

Найголовнішу роль у мотивації робітника займає грошові стимули, до яких відносяться заробітна плата, премії та надбавки до зарплати.

Нематеріальні організаційні контролюють працю шляхом наказів, розпоряджень, інструкцій керівництва, тощо.

Матеріальні не грошові мають на меті покращити професійні якості робітників. Роботодавець оплачує навчання, курси, поїздки, тури, тощо.

Нематеріальні соціально-психологічні стимули мають на увазі створення умов для підвищення продуктивності праці. Наприклад, можливість отримання підвищення на роботі, зробити додатковий вихідний, або заробити авторитет у керівництва та колег.

Також існують нестандартні методи мотивації. Один із них стає популярним — метод групових психологічних тренінгів. Ціль цього тренінгу, аби психолог стимулював колектив до взаємопідтримки та допомоги в ігровій формі.

Корпоративи також займають популярність. Вони можуть проводитися в офісі, на виїзді (спортивні ігри, відвідання ресторанів та барів).

Метод рейтингів або метод публічної похвали ϵ ефективним методом. Вони впливають на аудиторію однаково, але різні за способом втілення. Метод публічної похвали оприлюднює досягнення одних робітників перед іншими. Наприклад, створюється звання «Кращий працівник місяця, тижня чи іншого періоду», та у кінці нагородою стають премії, або сертифікати. Метод рейтингів має схожий принцип: виставляються результати діяльності працівників, але робітники бачать досягнення усіх людей, тому відбувається розшарування працівників, виділяються «лідери» та «аутсайдери».

Підприємство може найняти психолога, за умови, якщо вони мають на це достатньо фінансування. Лікар знайде індивідуальний підхід до кожного працівника та почне розробляти план до системи заохочень саме для цього підприємства. Така система допоможе відобразити контроль за продуктивністю праці. Таке вкладення зможе швидко себе виправдати.

Психологічний клімат займає на останнє місце у продуктивності праці. Спокійна та дружня атмосфера буде також формувати позитивний імідж підприємства. Для такого клімату необхідно проводити колективні заходи, щоб робітники змогли спілкуватися с колегами поза роботою.

Висновок. Отже, проаналізувавши інформацію, можна зробити висновок, що методи для стимулювання праці на готельних підприємствах різноманітні. Яку систему застосовувати на тому чи іншому підприємстві залежить від того, наскільки великий готель та яке фінансування для цього можливо виділити.

УДК 338.48 JELZ32

HOSPITALITY: PUBLIC ADMINISTRATION AS A TOOL FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Bondarenko Anastasiia Ukrainian-American Concordia University

Our mission is to trace the link between the principles of sustainable development and the tenets of public administration. In the application of broadbased sustainable development, it finds the reflection of efficiency, effectiveness, and citizen participation.

The questions are:

1. Are the goals of sustainable development matching with public administration practice? 2.Does sustainability make the unique contribution to the field of public administration?

Sustainable development or sustainability are concepts that are considering intergenerational equity, reduction of risk and conservation of resources and widely used in the field of public administration.

Public administration is the implementation of government policy and also an academic discipline that studies this implementation and prepares civil servants for working in the public service. The main goal is to advance management and policies so that government can function.

The guiding principle of sustainable development is development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs. Sustainable development recognizes the interdependence of environmental, social and economic systems and promotes equality and justice through people empowerment and a sense of global citizenship.

Obviously, public administration and sustainable development are closely connected between each other. Nowadays, many public actions are made in accordance to global sustainable norms. For consideration I decided to show the simplest examples that we can find all over the world. Every government, in our days, concerned about the environment in different ways, such as: reduction of waste and their recycling, reducing the amount of traffic fumes and fumes from factories, cleaning the water and more intelligent use of natural resources. It is not a secret that there are more and more bins and each of them has its own destiny: the first one is for plastic, the second – for glass and others. Later all these wastes will be recycled that is very convenient not to pollute the streets. Fumes are very poisonous substances for all living organisms that need to be disposed of. As the result, the implementation of the electric cars and special

filters for factories are created to avoid air pollution and harm peoples' health. Water is the basis of life so it must be as clean as it possible. Public authorities plan the budget in that way they can afford special services to clean reservoirs. As the result of all these diligences some animals' species could be saved. Also many countries use solar powers and wind turbines to produce "sustainable" electricity.

Everything seems clear and full of advantages. Thinking more deeply, at first, it greatly affects not only the country's budget, but also the budget of usual people and their habitual way of life. Government spending's will become higher, what is going to hit already existing economical concepts.

We can notice that every government provides special "sustainable development" programs that can be beneficial both for people and for the economy. It goes without saying, the goals of sustainable development are matching with public administration practice. It is also worth mentioning that sustainability makes the large and unique contribution to the field of public administration. All in all, these ideas are inspiring confidence right now but nobody can predict their consequences. Conclusion: only through risks, self-confidence, team work and an exact goal the sustainable development can not only appear, but gain a foothold and become an integral part of life of every country, achieving this.

References:

- 1. Deniz Leuenberger (2006) Sustainable Development in Public Administration: A Match With Practice? //Public Works Management & Policy #1, 2006 https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1087724X06287496
- 2. Wikipedia (2020)https://en.wikipedia.org/wiki/Public_administration
- 3. file:///Users/nas/Downloads/smartcities-02-00006.pdf

UDC330.34 JEL Q01

SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND THE CHANGES IN MODERN ECONOMICS

Horodetska Polina Tyshchenko Anastasiia Ukrainian-American Concordia University

The topic of sustainable development is present on the world agenda in the contemporary world, with its high technology, continuously evolving and improving production processes and globalization. The international business is

an integral part of every country's economic life in all its variety of forms and operations. This leads to the development of developed countries 'gross domestic product and the economic progress of developing countries. What becomes important in this context is not only the achievement of economic growth but also how it is accomplished. That is where the sustainable development term comes in.

The ideas of sustainable development, getting economic growth with care for the environment, reaching higher living standard while protecting the natural resources are extremely popular at the beginning of this century, when environmental disasters and economic crises caused by the scarcity of certain resources are a reality and are not limited to one specific country but affect the whole world.

These problems inevitably lead to changes in economic life, as they have to respond to the need for a new approach to economic prosperity, such as changes in economic and social life, the emergence of new economic sectors such as ecomanufacturing, bio-products, the provision of environmental services, changes in some state policies such as the launch of green procurement.

New economic sectors. Activities carried out within the framework of the sustainable development agenda are leading to changes in people's economic life. Economic operators are gradually changing their way of working for various reasons (whether under certain legal pressures, in search of new markets or competitive advantages) resulting in the emergence of new economic sectors and the creation of new types of production.

The sector of providing environmental services In the course of economic development and raising the standard of living of people, particularly in developed countries, attention to environmental issues has become ever greater. Environmental care and public awareness among people in industrialized countries, as well as regulatory measures, are taken by each country's governments, have forced the companies to develop and implement innovative environmental strategies and begin to work with the thought of environmental protection.

These trends give rise to a whole new sector in the economies of developed countries, namely the environmental services sector. It sector helps businesses assess and monitor their impact on the environment, reduce their emissions and handle their waste in an environmentally sound way. New engineering firms emerge developing, selling, implementing and applying environmentally friendly technologies and techniques. Many of the already developed and successful businesses are also improving and enriching their operations by providing environmentally-friendly equipment and technology. Numerous consulting companies appear to offer environmental protection expertise, experience, and training to businesses.

Environmental services companies expand their operations beyond the borders of their own countries and direct their attention to the developing world. The developing countries import equipment from the developed world that harms nature to enhance their economic indicators. On the other hand, rich countries export their polluting industries into the developing world to clean up their environment. This gap opens up new business niches and provides plenty of possibilities for companies from developed countries offering environmental services to join and stay permanently in developing countries 'economic lives by providing know-how; consulting services; importing new or used, environmentally friendly production equipment; providing technical assistance to developing countries; Thus the ideas for sustainable development lead to the development of a new economic sector, namely the sector for providing environmental protection services.

Eco production. The Eco-Production is another newly developed economic sector. In the late '90s of the last century, some Member States firms in the electrical and electronics industry began to look for ways to "clean up" their production within the European Union. This leads to the rise of ecodesign and eco-manufacturing principles.

This practice is generally associated with the production of energy-efficient, long-lived and easy to disassemble products. Various research teams have conducted studies aimed at finding out why the companies have taken measures to develop environmentally sound production. They identified two main groups of factors that motivate companies to do both external and internal ecoproductions. External factors most important include customer requirements and legislative requirements.

Many companies involved in the studies indicate that, for example, the adoption of legislative measures and the implementation of the principle of producer responsibility' in terms of packaging and the car industry encouraged them to take action to avoid more stringent requirements. Regardless of what was the driving force for implementing eco-production, the main result of these governmental actions was that the businesses became more environmentally sensitive and a new economic sector took place.

Eco taxes. Environmental care is also seen in an area of economic life which is the State's sole responsibility, namely fiscal policy. Through nature, it aims at funding the public sector and acts as an instrument for the redistribution of income. Nevertheless, in the light of sustainable development, the regulatory authorities at the national and international levels need to incorporate this instrument as a way of "discouraging" emissions, also for the atmosphere.

Eco-fiscal policies are an important tool for sustainable development. The European Environment Agency defines eco-taxes and eco-taxes as an effective tool that can serve as an incentive for consumers and producers alike, leading to some behavioral changes in favor of a more eco-efficient resource method. They

can also promote innovation and structural change, and improve compliance with environmental law.

The introduction or enhancement of ecotaxes does not have a significant impact on the industry's competitiveness and has a great social impact and environmental benefit, but they will only have meaningful results if they are applied by all the global market participants. Otherwise, they could lead to the loss of valuable benefits. A key economic factor for sustainable development is ensuring that prices and incentive structure reflect the true costs and benefits of production and consumption.

References:

1. European Journal of Economics and Business Studies "Sustainable development and the Changes in the Modern Economic and Social life"

UDC330.30 JEL Q01, I21

EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OPPORTUNITIES, CHALLENGES, PROSPECTS

Kombo-Pinda-LoubondoMarselle-Grace-Exaucee Mupuka Ronald Ukrainian-American Concordia University

The era since the Second World War was one of constant change in almost every aspect of life. Although there has been no global war since 1939-1945, there has been a current wave of violence in which as many people have been killed as in that war. The effect of abuse was most strongly felt in countries ill-equipped to deal with it. The world's population has trebled at the same time, with most of the poorer countries rising. Medical advances have been impressive, increasing life expectancy in some countries to more than 70, but improvement in developing countries is marginal. Education is now one of the biggest industries in the world, with the number of school students rising from 252 million to over 1,200 million. Nations are now united in unique ways, including a global economy and a world struggling to survive the effects of its use and violence. Major international bodies based around the UN have been formed in an attempt to solve issues that are no longer limited to individual countries.

For these bodies, the major issues of building peace and security and achieving environmental sustainability constitute the agenda. Those involved in education will need to evaluate what modes of education are most likely to be effective for all people to deal with such a different world, given the nature of

the changes around the world. Additional obligations for bodies such as UNESCO.

The fundamental goal of Education for Sustainable Development' is to cultivate a person who is capable of solving the world's environmental challenges and fostering the development of a sustainable society. The first challenge is creating an ethic in schools that promotes the advancement of (Education for Sustainable Development) freely and enthusiastically.

Including environmental issues in student learning gives students the larger picture, which can increase motivation dramatically. By letting pupils know why the research they are doing is relevant, and by showing them where it fits into on a local and global scale, you are helping them to see its importance.

Another challenge is to bridge the gap between what's happening at home and what's being taught in schools. For example, if a child learns about recycling in school but parents are not open to supporting their learning by implementing recycling practices at home, then the child receives very conflicting messages, especially at a young age.

Schools are busy places and the burden on teachers within the workplace is rising. These can create additional obstacles, such as differences between awareness and understanding; inspiration and knowledge of how to become more sustainable; individuals to collective empowerment; finding time; budget constraints; connecting change of infrastructure to change of mind and engagement of the entire community.

However, in schools with a more oriented emphasis and dedication to ESD, children generally need very little motivation to take care of their surroundings. All you have to do is give them a voice and they're gone! The problem also stems from people who don't grasp the bigger picture of caring for the planet's long-term future.

Developing essential elements. As currently structured, EfS tends to focus too much on the formal statutory education sector and the development of the training and curriculum. The formal education sector will always be under strong government influence and control, and while EfS practitioners have made substantial inroads into these agendas, they may still be controlled by perceived economic and political demands.

References:

- 1. John Fien, Rupert MacleanMan-Gon, Park Man-Gon Park (2009) Work, Learning and Sustainable Development: Opportunities and Challenges https://www.researchgate.net/publication/321619719_Work_Learning_and_Sustainable_Development_Opportunities_and_Challenges
- 2. Leicht, Alexander, Heiss, Julia, Won Jung Byun (008) Issues and trends in education for sustainable development https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000261445

UDC330.30 JEL Z32

HOSPITALITY: CURRENT APPROACHES TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Lubkina Marina Ukrainian-American Concordia University

In a market economy, the problem of economic sustainability is relevant for the harmonization of relations between the three structural subsystems - man, economy and the environment. According to famous American scientist H. Daly, the adherence to principles of sustainable development provides the solution to three global economic problems - the allocation of resources, their distribution and the scale of usage, each of which is a separate goal, and the solution to one of them is not the solution to the others.

Among the many definitions of "sustainable development" deserves attention the definition given in the report of H. Brundland, according to which sustainable development is such a development that, while meeting current needs, does not create a risk that the needs of future generations will not be satisfied. The basis of this definition is the principle of equitable access of different generations (generations) to natural resources.

In Ukraine, the definition of "sustainable development" at the state level is fixed in the draft Concept of Ukraine's transition to sustainable development (1997). It is pointed out that sustainable development is a process of harmonization of productive forces, ensuring the satisfaction of the necessary needs of all members of society, provided that the integrity of the natural environment is preserved and phased, creating opportunities for a balance between its potential and the requirements of people of all generations.

The main idea of ensuring sustainable socio-economic development in general at present is the management of natural resource flows, since they are the most important and valuable component of tourism resources, providing conditions for both industrial tourism activities and for travelers themselves. In the context of a balanced long-term development of society, the concept of sustainable tourism development is also interpreted. In international documents and specialized literature, the type of sustainable development of tourism is also defined as "supporting development", "life-supporting development." The essence of the concept of sustainable tourism development contains two key interrelated concepts:

- 1) the concept of needs, including priority, necessary for the existence of the poorest people, usually through social forms of tourism;
- 2) the concept of resource constraints, which is the ability of the environment to meet the present and future needs of mankind. The main component of

sustainable development constraints is the natural environment. However, for tourism, such constituent restrictions as economic, cultural, social, and everyday ones are significant – those that are caused by the organization of society, the state of technology, the level of culture and education of the population.

The basic principles of sustainable tourism development, in our opinion, are the following:

- 1. The evolutionary nature and long-term development. Humanity is truly capable and obliged to give development a long-term character in order to meet the needs of today's people, while not depriving future generations of the opportunity to satisfy their needs for leisure and travel.
- 2. Ecological correctness (efficiency) of the tourist movement and tourism business, promoting the preservation and phased reproduction of the integrity of the natural environment and cultural heritage.
- 3. Balance of all components of sustainable tourism development as a socioecological-economic system. The existing restrictions on the exploitation of natural tourist and recreational resources by a certain measure are relative, since they are related to the ability of the biosphere to cope with the consequences of human activity, the structure of the complex of industries in a certain region and the degree of priority of tourism in it, the level of social organization, as well as the degree of achievement of science and technology.
- 4. Social justice of access of different generations (generations) to tourist resources: natural and artificial, economic, cultural and social. The implementation of the principle of social justice provides for the fulfillment of several tasks: the constant diversification of the offer of tourism services and tourism products, the regional diversification of the tourism business, the regulation of capital flows, demographics, social gains in relation to the structure of the population's income, the volume and structure of free time, access to health care, and education, sports and tourism, culture and entertainment.
- 5. The dynamic nature of development. In order to implement the economic policy of sustainable development, the general principles can be specified as:
  - regulation of the scale of tourism activities and their limitations to the optimal value;
  - payment for the use of tourism resources;
  - differentiation of the size of payment for resources depending on their value;
  - common but differentiated liability for violation of the rules of use and conditions of use of tourism resources;
  - an integrated, programmatic, environmental, and cultural approach to the planning and management of tourism activities.

The above allows us to conclude that the sustainable development of tourism is such a development that can satisfy the needs of tourists at the present time,

taking into account the interests of the tourist destination to preserve this opportunity in the future.

UDC330.30 JEL 121

EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT – CONTEMPORARY CHALLENGES

Maistrenko Serhii Ukrainian-American Concordia University

Purpose. A characteristic feature of sustainable development is balanced integration of its social, ecological and economic aspects in all institutions: state and administrative, private, civil, educational, scientific, etc. Education for balanced development is to become a new learning process which will equally include economic, social and ecological aspects and will become the lifelong learning process with a clear role of formal and informal education.

Method: statistical, analytical

Result. Education development is to provide for the formation of ecologically responsible lifelong behavior, formation of an integral, interdisciplinary approach in leaning and knowing necessary for solving current global problems and advancement to the balance.

Introduction. In the past decades it became clear that moving towards sustainability requires changes in the way of life of those living in developed countries. The present consumption and production patterns of developed countries also aspired by those in developing countries is generally recognised as unsustainable. Since the Earth Summit in 1992, there has been a growing awareness of the need to address issues of sustainability and the terrain subsequently seems to have become more favourable towards education for sustainability (EfS). Governments were very slow to take the initiative on EfS after the first Earth Summit with this role largely taken up by non-governmental organisations (NGOs) and committed activists. Their work tended to have two strands: the first comprising support, in the form of training and awareness raising for educational practitioners, and the second concerning advocacy and lobbying for policy change. The EfS programme at London South Bank University (LSBU) was itself a result of this engagement when, in 1993, a consortium of environmental and development NGOs came together to design a course which would support practitioners and activists across the UK. One of its

key aims was to support participants in becoming effective agents for change through education.

Relevance of the research. Education as presently constructed can be broadly divided into three orientations: the vocational/neo classical, the liberal progressive and the socially critical. Practitioners of EfS tend to position themselves mainly within 'socially critical' education (Fien, 1993:20) where 'the teacher is a co-ordinator with emancipatory aims; involves students in negotiation about common tasks and projects; emphasises commonality of concerns; and works through conflicts of interest in terms of social justice and ecological sustainability'. However, this orientation tends to portray knowledge as mainly socially constructed and its critics suggest that it fails to give enough weight to the learning needed to live within the set biophysical boundaries of our world. I EfS provides the opportunity (and necessity) to bring together different disciplines. An EfS framework can offer a vehicle for different disciplines to contribute to an understanding of sustainability and, in doing so, translates EfS into terms which they own and understand whilst also drawing on other disciplines as necessary. EfS is about engendering this process of interdisciplinary learning and is also the interface between theory and practice which underpins the development of education for sustainability as a meaningful and challenging field.

Conclusions. Many people and organisations across the world see the broad framework of EfS as an opportunity to place themselves and their work in the context of a movement. There is much to be gained from this, including a sense of solidarity, the potential for sharing ideas and learning from different global perspectives. The UN Decade for ESD can assist by providing a framework for network building, events and initiatives. The internet too provides a powerful tool for communication and building networks, such as the 'E-learning community' of students and alumni which forms part of LSBU's EfS programme. Building a movement takes time but with the growing awareness of the effects of climate change, the core enthusiasts of EfS may suddenly find themselves in demand as leaders of a rapidly expanding movement.

Reference

- 1) Kumar, S (2005) 'Spiritual Imperative', Resurgence Magazine, Issue 229, available: http://www.resurgence.org/2005/kumarspirit229.htm
- 2) http://www.bath.ac.uk/cree/resources/SCOTT CEE POLICY TAlk 11 03.pdf
- 3) Selby, D (2007) 'The need for climate change in education' PDF article: http://www.bneportal.de/coremedia/generator/pm/en/Issue__001/Downloads/01__Contributions/Se lby.pdf
- 4) UNESCO (2005) UN Decade for Education for Sustainable Development 2005-2014, available: http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001403/140372e.pdf
- 5) United Nations (1992) *Agenda 21*, available: http://www.un.org/esa/sustdev/documents/agenda21/index.htm

6) Otieno, D (2005) Towards Developing an Education for Sustainable Development Strategy for Kenya: Experiences and Perspectives, Kenya Organisation for Environmental Education (KOEE), available: http://www.ceeindia.org/esf/download/paper44.pdf

УДК338.48: 339.138 JEL Z32, Z33

THE COMPONENTS OF THE IMAGE OF A TRAVEL COMPANY

Melnyk I., Riabokon A. National University of Food Technology

Tourism can be considered as an industry that sells fantasies and feeds upon the dreams, hopes, beliefs, expectations and of people's imagery, which in turn are transformed into consumer goods; into experiences. That is precisely, what the most diverse tourist organizations do when they try to appeal to that human capability that one designate as creative imagery, promoting exotic destinations and unique experiences through exciting symbols and narratives, that after people appropriate from and make them part of their life stories. The tourist imagery while a cohesive and idealized vision of the world and of the being intend to bring tourists to the destinations, transforming themselves in objects of desire.

The image concept of a travel company remains still complex and ill defined in its nature. In the image formation process, images differ depending on the proximity or distance from the destination.

Image is a multifaceted concept, so an integrated approach is needed to evaluate it. Moreover, image is not a tangible asset that can be measured. That is why it is proposed to evaluate the individual components of the image and the factors that influence its formation, and on the basis of these studies to derive a generalized assessment of the image and to develop recommendations for its improvement. Company image is an intangible concept that is closely linked to the many factors and situations that occur both inside and outside the organization. That is why the structure of the image is hierarchical and includes groups of components:

- the image of the service;
- consumer image of the service;
- internal image of the travel company;
- the image of the founder and / or chief executives of the travel company;
- the image of the staff of the travel company;
- visual image of the travel company;

- social image of the travel company;
- business image of the travel company[1].

The image of the service. It is made up of people's perceptions of the unique characteristics that they think the product has. In addition to the functional value, that is, the primary purpose, each product has certain attributes that distinguish it from others, such as the original design, name, quality, trademark, etc. The influence of the image on the consciousness of people is so strong that the user can choose a product of the more popular and "fashionable" brand, consciously sacrificing quality or functionality.

Consumer image of the service. It includes ideas about consumers' lifestyles, their activity, values, interests. The most important of the components is social status, because it is related to the awareness of the importance of personality, which is expressed in terms of "authority", status "and more. When making a purchase decision, a potential customer subconsciously answers the question: "Do I want to belong to the consumer community for this product?"

Internal image of the travel company. It means employees' perceptions of their organization. Employees act not only as a competitive factor, but also as an important source of information about the organization for external audiences. The key factors here are the culture of the organization and the social and psychological climate in the team.

The image of the founder and / or chief executives of the travel company. Here we are talking about the individual image of the personality of each of the leaders: appearance, social identity, features of verbal and non-verbal behavior. The most important indicators are the actions and parameters of non-core activities (sports, hobbies, interests, leisure, etc.), because according to Western image-makers "Image is not based on abstract concepts, but on insignificant but convincing facts from the life of the individual."

The image of the staff of the travel company. It is a collective generalized image of staff, which represents its most characteristic features related to competence, culture and socio-demographic profile. This image is formed primarily through direct contact with employees of the organization. It is important to remember that the incompetence or low level of culture of one employee can throw a spot on the whole team, because the client perceives the employee with whom he communicates as the "face" of the organization, and based on this communication makes judgments about the staff as a whole.

Visual image of the travel company. Formed under the influence of all visual impressions associated with the organization - the interior and exterior of the office, the design of shopping and showrooms, the exterior of staff and corporate identity (elements of corporate identity). The aesthetic female audience, psychological and ethnic characteristics of perception play a role in the perception of visual image (a certain color may have different symbolism in different cultures). Audience judgments about this aspect of image are almost

always subjective. Also, when developing a visual image should take into account fashion trends.

Social image of the travel company. It reflects the role of the organization in the economic, social and cultural life of society. It is important not only to participate in social activities - sponsorship, patronage, support for social movements, solving environmental problems, etc. - but also to ensure that information about such activities is communicated to the public.

Business image of the travel company. This is the idea of an organization as the subject of a particular activity. The indicators here are business reputation, integrity or bad faith, and business activity of the organization.

The overall image of the travel company, which is the set of all of these components, is formed under the influence of many factors. As you can see, everything that matters to the travel company plays its role in this - from the color of the signboard to where the vacation is spent by the manager.

Thus, any activity of the travel company indirectly is at the same time an activity aimed at forming an image. However, there are also tools aimed at shaping the image, and it depends on them, what the general idea of the company will have the company and the target audience of the travel company.

The image is formed for each individual target audience. So, a civil position is preferable for the general public, and high competitiveness of the enterprise for partners. In addition, there is an internal image of the company as a representation of employees about their organization. The image is also significant in financial management, as it is an implicit (intangible) asset.

It is proposed to evaluate the image of a tourism company on the basis of the following principles: the use of expert assessment methods; the use of data from the external and internal environment of the travel company collected on the basis of the criteria of completeness, reliability, accuracy, timeliness and prospects; application of a systematic approach to the formation of indicators; applying an integrated approach; use of the principle of historicity.

Assessment of the image of a tourist company should be carried out according to the final results of the reaction of a particular market, and assessment of competitive advantages - at the early stages of investment, with a feasibility study of innovative and investment projects.

References:

1. Джи Б. (2000). Имидж фирмы. Планирование, формирование, продвижение. Питер: Питер

УДК330.30 JELZ32

HOSPITALITY: CONTEMPORARY VIEW ON A DEVELOPMENT

Nabhan Muhammed Ukrainian American Concordia University

The adoption of sustainable development practices in the hospitality industry is meant to limit the negative impacts of this industry's activities on natural and social environments, and to increase its benefit to host populations.

In particular, does customer satisfaction toward these practices vary by the hotel's size (small and medium-sized vs. large) and ownership type (independent vs. chain-affiliated)? Through a survey of 473 customers in eleven hotels located in the province of Quebec, Canada, it was found that customer satisfaction is positively influenced by the hotel's adoption of practices, and the level of customer satisfaction varies according to the hotel's size and type of ownership.

So in most of the cases the hospitality field is majorly connected with tourism businesses.

To fulfill customer needs is the priority principle of such department. So in fact how to ensure this sustainable development.

There are many different common and unusual approaches to let this happen. For instance hearing a heightly educated stuff, which is capable of serving the customer on the heighest level possible.

Another issue is to implement the new technology in the service,

To ease the communication between the costumer and the worker.

If it is an international hotel or any service giving place, the stuff have to Have a background of communication with different nationalities and Cultures.

With the fact that serving audience hate to know at least three languages For better understanding costumer needs.

With all this said, hospitality sector has a crucial meaning for the tourist Countries and this sector have to always develop.

References:

1. Tracy Stottler (2011) The Importance of Sustainability in the Hospitality Industry https://www.danacommunications.com/importance-of-sustainability-in-the-hospitality-industry/

УДК330.30 JELQ01

INTERNATIONAL COOPERATION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT: YOUTH VIEW

Opilatenko Nikita Ukrainian American Concordia University

No individual country on its own can resolve problems related to global climate change, biodiversity preservation and ecosystem services, to water and food crises, transboundary pollution and waste accumulation, as well as to rapid population growth. It requires international cooperation through developing international agreements including environmental protection and other environment-related conventions. Creation and functioning of corresponding international organizations and programs and harmonization of national legislations can also contribute to resolving the above problems.

Sustainable development is the organizing principle for meeting human development goals while simultaneously sustaining the ability of natural systems to provide the natural resources and ecosystem services based upon which the economy and society depend. The desired result is a state of society where living conditions and resources are used to continue to meet human needs without undermining the integrity and stability of the natural system. Sustainable development can be defined as development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs.

Sustainable development is important as it saves national budget, fulfills the need of people, conserves natural resources, helps in the coordination between the natural resources and people and conserves natural resources for future generation. It has three main pillars: economic, environmental, and social. These three pillars are informally referred to as people, planet and profits.

As science revealed the seriousness of environmental problems, the findings became a basis for presenting the most important environmental problems at the highest state level and for considering them as an international priority.

Sustainable development issues found their reflection in many international arrangements. UN member countries clearly demonstrated their intention to move toward sustainable development as they adopted a number of international documents during a UN Conference on Environment and Development that took place in Rio de Janeiro on June 3-14, 1992.

During the preparation for the UN World Conference on Sustainable Development in 2012 "Rio + 20" quite a lot of analysis have been made on the benefits and risks arising from the transition to a more sustainable economy. One of these analysis concludes that the economy based on sustainable development

can improve both the global trade and the trading conditions in each country. Drivers of this economy can be found in international trade through: the introduction of local rules and laws related to the protection of the environment; pressure from consumers prompted by a desire to protect the environment; development of national plans and programs; implementation of multiple measures and policies; conclusion of international agreements related to environmental protection and climate change.

In the field of international trade back in the early 90s some multilateral environmental agreements have been signed with the primary purpose to control some of the international exchange elements for environmental reasons. Such agreements are for example the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of hazardous waste, the Cartagena Protocol on Biosafety part of the Convention on Biological Diversity.

Intergovernmental agreements existed earlier. For example, FAO's mandate included resource conservation measures and ILO's mandate included environmental requirements for different jobs in industry. There were also several agreements on transboundary environment protection cooperation, for example, in the field of water resources. However, until 1972 environmental problems were considered within the framework of customary law, primarily based on the principle of territorial jurisdiction. According to that principle, a country had not only sovereign rights to use the natural resources within its territory but also an obligation to protect other countries from the negative impact of "domestic" resource users as well as an obligation to compensate for the damage to the environment of other countries.

That "good neighborly relations" principle found its reflection in a number of international legal documents (one illustrative example is the case of US territory transboundary pollution by a Canadian "Trail" metal works. The case resulted in initiating the "polluter pays" principle). Thus, in the case of environmental damage, countries could demand compensation from a source located in another jurisdiction.

"Agenda 21"— an action program developed on the basis of the Brundtland commission report and aimed at implementing a global sustainable development concept at the national level. The program includes forty sections and envisages a wide range of measures—from reclaiming degrading lands to improving energy and food production technologies. For the first time in history, the document outlined general and specific problems of human civilization survival, environmental safety and sustainable development. It particularly emphasized protection of the environment, international cooperation, eradication of poverty, improvement of human health and demographic problems. The Agenda is of primary importance for shaping contemporary environmental policies.

Thus these attempts on global level for making the world better place to live and for preserving it in a condition that would allow the future generations also to live in this world, inevitable change the way the economy functions. Even at first glance purely business operations such as international trade or mergers and acquisitions change in a way as to be in line with the modern trend and necessities.

УДК330.30 JELQ01

SUSTAINABLE DEVELOPMENT LIKE A NEW FRAMEWORK FOR DEVELOPMENT

Oussama Aggoum Ukrainian American Concordia University

Introduction. Management and good governance performance in response to all kinds. In this report, I have crossed reports submitted by the Secretary-General

Extended year 2002Ironing year on this trend, he confirmed the content of the 2005 reports. I have an obligation to revitalize public administration systems and focus on asylum. In implementing the various public policies, the reports also stressed the need for consensus to be established.

The local administration: Systems in accordance with international standards for evaluation and strengthening the role of the United Nations and international institutions [1] In this regard, in pursuit of initiatives to build administrative capacity and share knowledge and responsibility between parties to establish public administration stewardship within the community [2] The great changes that swept the world during the last period led to growing awareness. Year in developing countries towards the necessity of change, as their governments have become accountable to their people In light of the growing choices that are accompanied by promising aspirations towards developing societies for present generations and futuristic

Good governance and sustainable development. During the recent period in the development efforts, the phenomenon of growing interest has escalated. The International Bureau has direct the issue of good governance in its relationship with sustainable development events. By defining the direct relationship of the impact of management on bringing about sustainable development within society. This is the principle accepted during the emergence of the principle of Custodianship;

- In the eastern social life, which is that is, stewardship
- It represents a dimension of command and control in this regard.

The researcher can extract from this principle a kind of relationship between management and development. Sustainable management, where management has a great deal of control over sustainable development activities so that it does not. Any society can happen without any kind of effective sustainable development. This community has good governance in charge of such development.

(1) the concept of sustainable development:

Sustainable development has been defined according to one of its most common definitions as: It is a pattern of using available resources to meet human needs, however at the same time, preserves the environment, so that the response to these needs is not for the sake of. The present or the near future only, but for the sake of the future in all its dimensions. This definition of sustainable development is attributed to the World Commission on Environment and Development

Its Committee on Environment and Development (WCED) United Nations Organization in 1983 [3].

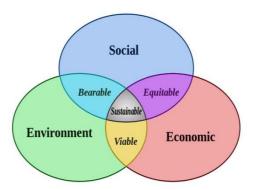

Fig.1 Below is the location of the sustainable development process among different development considerations

(2) Sustainable development and good governance:

It was popular during the last period. Specifically, after the beginning of the 1990s and throughout the beginning of The Millennium Decade notable use of the term good governance, which has been reinforced by the bank's institution international to stimulate debate on this concept. The literature has also grown, emphasizing the increasing importance of its development role Public administration, according to a disciplined methodology, seeks to achieve comprehensive community development after the appearance of deficiencies

And the failure of traditional management to achieve this with the required effectiveness and effect and walk towards a path It defines the performance of public policies that achieve the desired and declared standard of living and resolves them the public and controversial problems that arise in the daily public life of citizens, from the basis that he believes that public administration is

primarily concerned with solving these problems and investigating them the main stated goals are in the form of sustainable development covering various aspects of life [4]

In it, development and upgrading occur to present and future generation

In the context of the historical controversy that has arisen over the role of good management in achieving development within society, the growing literary interests in development issues can be seen as economic; as it was the most common concept during that period.

a-Manifestations of adapting administrative thought to the requirements of sustainable development:

Some branches of knowledge in administrative sciences, especially the marketing field, have begun to adapt The same with the requirements of sustainable development, new ideas and concepts emerged, such as a concept, Which has become a consumer protection movement, and the concept of Green Marketing. His supporters are calling for, to preserve the environment, to prevent pollution in all its forms, and to try inventing new technologies and designing future products. Stewardship Product fits in with requirements for a sound environment and clean production, and that all be done through a vision aimed at creating a sustainable environmental balance. The perception regarding the basic components of good governance within the community has led to understanding and realizing a set of basic characteristics of good stewardship management that lead to development sustainable within the community, and one of the most important of these characteristics

Participation: provided that this participation is organized, realistic and effective, and this is what is required adequate freedom of opinion and expression, the formation of institutions and the organization of civil society so play a role in this process.

Rule of law:

Good governance requires fair legal frameworks that are applied without prejudice. The application of laws without prejudice requires an independent judiciary, as well as police and security agencies that are free of corruption and impartial to one category of society and not others.

Transparency: Transparency in its general form means that decisions are taken in society

Likewise, the process of implementing these decisions takes place in accordance with laws and regulations, as well as transparency also, the need for information to be freely available to all, and for everyone to be entitled to access to it completely [5]

Good governance requires that all relevant institutions serve Stakeholders associated with it within a reasonable time frame. As there are many parties in society, each of which strives towards goals [6]

Consensus: Accordingly, it is necessary here to create a mechanism for compatibility between these various parties so that everyone strives to achieve the goals of society and overcome them as much as possible over their goals and their own interests This may seem easy to many, but in practice much more (to look at many conflict areas of the world where they fail

The parties in achieving this consensus are Iraq, Lebanon, Sudan.[7]

Justice and equality: The progress of any society depends on how well its people feel they have their share in that society, and they are not excluded from it under the various classifications that, it is often fabricated and illogical and aims to settle special accounts between different the parties

Good governance is present when the institutions are achieved efficiency and sufficiency: its desired results from achieving efficiency, with the optimal use of the available resources for that Sufficient enterprises It also includes taking some social issues Like preserving the environment, for example into consideration

The most important characteristics of good governance related to sustainable development, according to the following:

There are foundations for a proper representation of the ethnic, cultural and regional conditions within society, likewise, the existence of effective mechanisms to settle disputes and cases of disagreement, as well as exchange.

The peaceful exercise of power and preventing monopolization of it at all stages of the administrative structure.

- Existence of foundations to control the actions of the executive administrative apparatus, and the existence of an effective legislative body as well as clear lines of the process of accountability, ranging from political officials to even the lowest levels of the administrative ladder. The existence of an open political system that allows all segments of society to express their views freely in under complete rule of the laws in force.
- Existence of a fair legal basis for the application of criminal laws and public order in a way that preserves everyone civil and political rights and personal safety of members of society, and in what it works for providing economic and social development in line with the spirit of the times.
- -The existence of a public service system characterized by efficiency, ability and honesty, which is also based on the principle of merit and giving priority to the public interest before any other considerations.....(8)
- The ability to do good financial planning for society matters, manage its economy and control its expenditures and proper evaluation of the performance of public sector units
- -Giving a balanced amount of attention not only to the central administrative apparatus units, but also for the characteristics and capabilities of decentralized local administration units that warrant itsexistence for practical reasons.

-The indicators assessing the performance of the stewardship in achieving sustainable development:

The department's performance evaluation in implementing the various sustainable development policies within the community seeks to

Detect deviations in their implementation, and study the causes of these deviations. Researchers have focused

In the area of policy analysis on efficiency and adequacy standards, where the policy is the extent to which the policy achieves the benefits and benefits it seeks to achieve, and its consequences are taken other than by expected consideration.

International experiences on the subject of evaluating systems performance have resulted in development sustainable to agree on a set of basic international indicators that researchers are familiar with the necessity of taking them into consideration when evaluating the administrative performance of the different systems towards approval and creation sustainable development:

International institutional capacity indicators and associated indicators related to effectiveness 1-State institutions management and international regulation and control indicators.

International Corruption Perceptions Index.

The associated interactive international indicators for good governance within the state, sub-indicators related to public accountability, the rule of law, and the degree of efficiency of public administration and control of corruption rates, and the regulatory indicator for the public administration [9]

Conclusion: In this paper, an attempt has been made to define the term sustainable development and review its development Historical, sustainable development site statement of other development activities and programs.

The paper also touched on what has been done in reviews of management thought that have been adapted some aspects of this thought in order to reflect the increasing global interest in the ideas of sustainable development, the paper gave two prominent examples of this, namely, reviewing product classification and what has been called the environmental sustainability system, as well as pointing to some modern concepts related to development thought.

Sustainable, such as the term green marketing, enlightened marketing, and future product design

References:

- 1. Abu Bakr Mustafa Baira Management Principles (Benghazi: Dar Al-Fadil, concepts and application for printing and publishing), 6th edition, 2004.
- 2. Mr. Abdul-Muttalib Ghanem (Editor), Evaluation of Public Policies, (Cairo: Research Center 2) Political studies,1998.
- 3. Zuhair Abdul-Karim Al-Kayed, Governance Cases and Applications (Cairo: Organization
- 3) Arab Administrative Development, 2003

УДК 504.001.92 JEL Q 56, Z 11

EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OPPORTUNITIES

Pozniak Mariana,
Scientific adviser: Dielini M.M.,
Doctor of Economics, Associate professor,
Department of production and investment management
National University of Life and Environmental
Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

In the context of sustainable development and the achievement of its goals, education that should be directed at fostering the value of sustainable development and functioning within becomes vital. "Education for Sustainable Development (ESD) empowers people to change the way they think and work towards a sustainable future" (UNESCO) [1]. Education for Sustainable Development is a challenge for all forms of education and includes pedagogical processes, validation of knowledge, and the functioning of educational institutions. ESD is the process of equipping students with the knowledge and understanding, skills and attributes needed to work and live in a way that safeguards environmental, social and economic wellbeing, both in the present and for future generations [2]. This substantiates the importance of the study object.

Sustainability is a key point of nowadays. Increasingly more employers are looking for students with sustainability skills and literacy. And not just in environmentally focused jobs, but in engineering, retail, urban planning and many more. Sustainable learning environments allow educators and learners to integrate sustainability principles into their daily practices and facilitate skill-building and experience development. Sustainable development research enables individuals to reflect on their own actions by considering their current and future social and environmental effects from a global perspective. This then enables them to intervene productively in shaping actions in a more sustainable manner [3].

There are principles of ESD that are discussed in the literature. We will mention 7 main principles which form ESD:

1) Transformation and Change: People should be empowered to make changes in the lives of themselves, their schools and their local communities. ESD is not objective. Its goal is to strive towards taking action for a sustainable

future. So, it means that people for themselves have to influence their life, lives of their locals, community etc.

- 2) Lifelong Learning for All: ESD does not just take place in schools. It takes place in formal and informal learning environments all over the place, including in workplaces, community meetings, sporting clubs, and so forth. It is for young, middle-aged and old. Learning is considered as a process that never ends. We can observe now a lot of projects aimed to lifelong learning in our country, that means understanding by our universities, educational institutions, NGOs, etc.
- 3) Systems Thinking: This is a term that means we are all interconnected. That's all it means so don't overthink it. How are we connected? Well, educators would argue that ecological systems, political systems, economic systems, and cultural systems are all connected. We are connected to each other and the environment and we will sink or swim together.
- 4) A Better Future: We should be working towards a future in which we can live in balance and harmony with our environment.
- 5) Critical Thinking: Things aren't going too well now. The world is on the path to climate catastrophe. So, we need to educate people to think critically and laterally to find new ways of doing things and new solutions to get us back on track to sustainability.
- 6) Participation: We need to all be participants in striving to a more sustainable world. So, ESD encourages inquiry-based and project-based learning in which we are empowered to learn by taking action.
- 7) Partnerships for Change: We need to work together to create change. Schools need to team up with each other, governments need to partner up with community groups, and we all need to work together with the goal of creating a sustainable future¹.

So, we can see, that these principles form the base for efficient education for sustainable development and direct learners to responsible behavior in this case.

How it is mentioned in World Economic Forum, "we cannot secure a sustainable future in a matter of months. But, with a well-designed set of commitments and targets, we can move onto the right path. And, with effective educational programs that instill in future generations the importance of restoring Earth's balance and delivering a prosperous future for the many, rather than the few, we can stay on that path. That is the message that education ministers must emphasize at their upcoming forum and that policymakers should heed as they negotiate this year's two critical global agreements." [4]

¹ Education for Sustainable Development, explained (2020). URL: https://helpfulprofessor.com/education-for-sustainable-development/ (Last accessed: 21.02.2020)

All this makes it possible to argue that the education system itself, in particular in our country, needs to be changed and be guided by the goals of sustainable development, responsible attitude to production, consumption, formation of active citizenship and culture of sustainable development. In these circumstances will be important to take into account experience of other countries in these field, namely; Germany, France, Switzerland and others, that will help us to educate new generation of people with skills in sustainable development.

References:

- 1. Education for sustainable development. Official site of UNESCO. URL https://en.unesco.org/themes/education-sustainable-development (Last accessed : 23.02.2020)
- 2. Education for Sustainable development. URL: https://www.ucl.ac.uk/sustainable/get-involved/education-sustainable-development (Last accessed: 22.02.2020)
- 3. Sustainable mindset. URL :https://www.ie.edu/education-for-sustainability/ (Last accessed: 22.02.2020)
- 4. Education for Sustainable Development, explained (2020). URL:

 $https://helpfulprofessor.com/education-for-sustainable-development/\ (Last\ accessed: 21.02.2020)$

5. Why education is a key for sustainable development. Official site of World Economic Forum.

URL: https://www.weforum.org/agenda/2015/05/why-education-is-the-key-to-sustainable-development/ (Last accessed: 20.02.2020)

УДК330.30 JELG21

MICROFINANCE IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Ratushniak Marharyta Ukrainian American Concordia University

Microfinance is a brilliant idea and a huge solution for people who earn below average or are poor [1]. Coincidentally, microfinance corresponds with the N_2 1 goal of sustainable development – no poverty.

What would average person with income higher than average do when in need of money? – Common options are to ask friends/ family or go to the bank. But there is a percentage of people to whom bank won't give credits as they are not having enough money, reserves, job or salary to pay back. These results in the trap of the poor – people cannot get the money because organizations are reluctant to give it to them, there are either no jobs or low-paid jobs and people are forced to borrow money with high interest rate (even hourly), which consequently results in them being indebted and still having no money.

An interesting fact is that poor people actually pay more in percentage ratio, than rich because they are trapped with no other choice. "In Indian town Chennai

the typical vegetable seller is paying 1046.9 rupees for the vegetables bought in the morning for 1000 rupees. The interest rate 4, 69% a day. In order to understand the number here is a calculation: if you took 100 rupees today and keep it till tomorrow, you will need 104.69 till evening. If you postponed and return it the next day, you will need to pay already 109.6 rupees. In the 30 days you will be indebted to 400 rupees, and in a year the amount would be 1 842 459 409 rupees!"[2]The problem with poverty trap is that people can't escape it, instead they are ending up spending even more and acquiring even higher debts, this all progresses and creates a vicious circle.

Basically speaking, just imagine that these people had the money at least for one day ahead, so they would not need to pay the incredulous interest rate! In the long term they wouldn't need to borrow everyday and return more then they took, this way they will be finally earning something. That is what microfinance is doing – giving such people the opportunity to escape the poverty trap, which is impossible without the flow of money.

Nowadays there are discussions being held that poverty is not only the lack of money, it's also the lack of power, of opportunities, of freedom, a *lack* of sense of meaning [3]. Of the world's population, 80% has no access to loans[4]. Among those with no access to financing are more than 5 million potential entrepreneurs worldwide who could start a business to generate income today if they had access to startup funding through a small loan. Microfinancing aims to reach people like these in order to foster economic growth.

Another issue on the way of low-medium income to start earning money is the lack of trust to governmental institutions – it's a common experience especially in the countries with low income or high corruption such as Africa or India – to pay an impossible amount for the police/court and be left with nothing. The way poor people see it if you were robbed for 10 000 you would just loss 10 000, if you go to police and court your expenses would be up to 100 000 and nobody will return your 10 000. So, they are reluctant to take legal action.

Microfinance is not only about providing people in rural areas with some capital, in some cases its helping people to receive education or even provide them with floor to their houses or teach them financial literacy. In some countries it is still perceived that boys as they are stronger will earn more than girls, so to school should go also boys. Very often the poor families do not have the opportunity to send all of the children to school, so they are forced to choose and very often the eldest children drop out and start working. Some parents do not see reason for their children to go to school – it can be a far away and the conditions in schools as well as recourses are not of good quality.

Even though a lot of people are living in poverty, amazingly they want to have a lot of children with the purpose of being provided for when they grew old. As the people see it the more children you have the more chances for having a pension with no worries. Such approach is common and it explains why the

population of low income countries is multiplying rapidly. Those people do not have the sufficient living conditions, which mean not having enough to feed and clothe a family, not having a school or clinic to go to, not having the land on which to grow one's food or a job to earn one's living, not having access to credit. It means insecurity, powerlessness and exclusion of individuals, households and communities. It means susceptibility to violence, and it often implies living on marginal or fragile environments, without access to clean water or sanitation [5].

Women are major microfinance borrowers, making up 84 percent of loans in 2016, according to the 2017 Microfinance Barometer [6]. However, it is argued that women are often praised as the more reliable beneficiaries of credit, specifically when it comes to loan repayment. Studies of microcredit programs have found that women often act as collection agents for their husbands and sons, so that the men spend the money themselves while women are saddled with the credit risk. Microfinance is spread around the world and there is arguably more widespread support for microfinance today than any other single tool for fighting world poverty [7].

The counterarguments and cornerstones of microfinance are that sometimes the conditions for microfinance which worked in one country will not necessarily fit in another country. The reasons can be not economic but social as the attitude of people to the government, banks, institutions, people they don't know and relationships in community. In one experiment the whole community wasn't returning money to microfinance due to one member not being capable of returning his part. Another one is that people, making the course of actions for microfinance in different countries, are not actually familiar with the situational conditions, which may involve the social aspects mentioned above, which may lead to the failure of the microfinancing or the inconsistencies with planned actions.

To conclude, microfinance is a tool of sustainable development aimed at reduction of poverty, widely spread and known all over the world. Microfinance has a dozen of benefits as well as sacred goal to help the people escape the poverty trap and start being entrepreneurs. Microfinance is successfully facilitating since 19th century and its influence is escalating and microlending growth percentage is steadily increasing over the years. Microfinance requires a unique approach for each country in order accommodate for unique social conditions as well as economic. Counterarguments also involve the diminishing desire of low-income population to actively participate in economic activities in order to be eligible for microfinance.

References:

- 1. https://www.brookings.edu/blog/future-development/2018/11/14/why-the-world-bank-is-taking-a-wide-angle-view-of-poverty/ blog
- 2. Abhijit V. Banerjee, Esther Duflo (2018) Poor Economics: A Radical Rethinking of the Way to Fight Global Poverty by Nash Format

- 3. David Bornstein (2004) How to Change the World: Social Entrepreneurs and the Power of New Ideas. Oxford University Press
- 4. https://fitsmallbusiness.com/microfinance-statistics/ official site
- $5. \quad https://www.tolerance.org/sites/default/files/tt\_poverty\_h1.pdf United \ Nations \ Definition \ of \ Poverty$
- $6. \quad https://group.bnpparibas/en/news/microfinance-barometer-2017-global-trends-sector-official site$
- 7. Mcintosh and B. Wydick Journal of Development Economics (2005) retrieved from https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0304387805000696?via%3Dihub

УДК 332 JEL Q56, Z32

SUSTAINABLE HOSPITALITY: 10 TRENDS FOR HOTELS

Rudnieva Maryna, National Aviation University

Sustainability has become a key point for companies across the globe and the hospitality industry is no exception. Hospitality companies are seeking ways to be more «sustainable». This term is popular and wide spread, but in many cases it means «everything and nothing».

In this paper current modern trends and steps for real sustainability for hotels and hospitality industry were analyzed.

Among the huge amount of information on this subject and special cases, we managed to identify 10 main trends of modern sustainable development for hotels: 1. Eco-Friendly Materials and Design; 2. Energy and Waste Reduction; 3. Local Produce; 4. SMART technology; 5. Eliminating plastic usage; 6. Minimizing water usage; 7.Barrier-free space with nature or the environment; 8. Educating Guests; 9. Brand image; 10. «Sustainable management» [1]

Consider these trends in more detail. Integrating sustainability into the hotel architecture and using eco-friendly materials are great step to sustainability and it basic in hospitality industry. In building new properties, there is a «three-zero-concept» approach: using local construction materials and skills (zero kilometers for delivery of consumables and labor force), prioritizing energy management and lower emissions (zero carbon dioxide and other pollution), and introducing life-cycle management into the building process (zero waste).[2]

Conserving energy also important for sustainable development and lifestyle. This «economically sustainable method» is effective and easy to apply, for example by redesigning the guest experience to encourage guests to apply adaptive behaviors. One way is to replace the mini-fridge and coffee machine in each room with a communal amenities area in an open guest space.[3]

Waste reduction is an actual problem for large hotels. Sustainable luxury was long regarded as oxymoron until the recent changes in the hospitality industry made green travel out of the niche a necessity. It all started with small efforts to avoid waste – paperless cash registers and refillable soap dispensers. Now it's a matter of recycling, reuse and saving on disposables.

Cutting down on and recycling of food waste – great part of waste reduction in general. For example, by growing food onsite, sourcing food locally, and shifting social norms to ensure that «plate waste» is no longer considered acceptable.

Local Produce. Fresh local food is not only gastronomic tourist desire. Today many rural and city hotels prefer vegetables, fruits and herbs of their own production. Farm-to-table dining is becoming more popular everywhere – in rural and city hotels. For the first it is mean real farm, fields, garden nearby. In the case of city hotels, their own roofs to grow herbs and vegetables or city-farming.

Urban beekeeping is a quiet new trend and real unusual. In hotels all over the world, beekeeping experiences a new bloom. Germany, Estonia, Belgium and Austria are leader in this trend. The idea of bringing nature to the city combined with the independent production of a natural product appeals to a lot of hoteliers and guests alike.[4]

SMART Hotels it's not just about computer technology like a smart home. Technology is a way to improve the guest experience as well as energy consumption. However, a green hotel does not need to install the newest technologies, air and water purification systems; often it is enough to upgrade existing technologies. Environmentally friendly hotels track their energy consumption and strive to save energy by using energy-efficient chillers, boilers and lighting. Improved and new technologies will accelerate this trend in the coming years.

Creating a paperless hotel – a part of a SMART Hotels technology. A task made easy by a modern property management system, which will simplify operations and streamline the guest experience while reducing carbon emissions.[5]

Eliminating plastic. For some countries, this is a legal norm. But others need not only the actions of governments, but also the private initiatives of entrepreneurs, including hoteliers. A step beyond recycling, doing away with single-use plastic products can help limit the huge amount of waste stemming from creating and discarding these items. Getting rid of plastic water bottles and plastic bags is a good place to start.[6] The second step – no plastic in furniture and design element. The last step – not to use plastic anywhere and do not take any plastic pack from the suppliers.

Minimizing water usage beyond the hotel room. In addition to encouraging guests to be mindful of their water and towel usage, some properties are turning to innovations such as showers that filter their own water.[7]

Barrier-free space with nature or the environment is popular trend everywhere, especially in tropical countries resorts. More and more designers are blurring the boundaries between indoor and outdoor spaces. Panoramic views balcony and terraces, indoor polls and waterfalls, walled gardens are good examples of connection with nature without any barriers.

Educating guests and better guest experience for them – another way to sustainability. Investing in environmental technologies can have a positive influence on the guest experience. Hoteliers are increasingly paying attention to lighting, furnishings and other front-of-house products that leave their impact on consumers [8]. The unspoken motto of eco-hoteliers is the phrase: «Do well and talk about it». More and more hotels will inform their guests about how they can act more sustainably. Luxurious hospitality and eco-consciousness nowadays go hand-in-hand.

Brand image as in any other sphere is important for the sustainable or «green» hotel. These days, most of the hotel flags have incorporated a certain level of sustainability into their brand standards.

«Sustainable management» is all of the above but not as disparate elements. Sustainable management is a general system - effectively working in a hotel.

The world leaders in sustainable hotels quantity are Scandinavia and the countries of the European Union, as well as Canada and the countries of South-East Asia.

Summarizing, we can notice that sustainable development trends are not axioms, but recommendations and effective solutions for hotels around the world, which often do not even require financial investments, only the desire to live in a stable, ecological and conscious world.

References:

- 1. Sustainability Trends in the Hospitality Industry: 4Hoteliers. (2018, November 29). Retrieved February 22, 2020, from https://www.4hoteliers.com/features/article/11877; Hospitality Insights' Editor. (2019, June 15). Hotel Sustainability: How Can Hotels Get Started? Retrieved February 20, 2020, from https://hospitalityinsights.ehl.edu/sustainable-hospitality
- 2. Thun, M. (2019, March 5). Hotel Yearbook Article The "Three-Zero-Concept" at work in hotel design | By Matteo Thun. Retrieved February 20, 2020, from https://www.hotel-yearbook.com/article/4092245/the-three-zero-concept-at-work-in-hotel-design.html
- 3. Warren, C. (2019, March 11). Hotel Yearbook Article The art of conserving energy: a 21st century skill hospitality will embrace | By Christopher Warren. Retrieved February 21, 2020, from https://www.hotel-yearbook.com/article/4092251/the-art-of-conserving-energy-a-21st-century-skill-hospitality-will-embrace.html
- 4. Sustainability Trends in the Hospitality Industry: 4Hoteliers. (2018, November 29). Retrieved February 22, 2020, from https://www.4hoteliers.com/features/article/11877

- 5. Ronson, T. (2018, January 5). Hotel Yearbook Article Creating the paperless hotel | By Terence Ronson. Retrieved February 24, 2020, from https://www.hotel-yearbook.com/article/4085765/creating-the-paperless-hotel.html
- 6. Varney, J. (2019, March 5). Hotel Yearbook Article A reminder of the blatant and hidden consequences of the use of plastic | By Jeanne Varney. Retrieved February 19, 2020, from https://www.hotel-yearbook.com/article/4092254/a-reminder-of-the-blatant-and-hidden-consequences-of-the-use-of-plastic.html
- 7. Huijbrechts, I. (2017, November 29). Hotel Yearbook Article Water mindfulness and the future of hotel supply chains | By Inge Huijbrechts. Retrieved February 24, 2020, from https://www.hotel-yearbook.com/article/4085755/water-mindfulness-and-the-future-of-hotel-supply-chains.html
- 8. Lawson, Erich. (2018, April 4). 6 ways sustainability is changing hotels. Retrieved February 22, 2020, from https://www.hotelmanagement.net/design/6-ways-sustainability-changing-hotels

UDC 330.30 JEL Q01

SUSTAINABLE DEVELOPMENT AS THE DRIVER FOR MODERN ECONOMY

Ternova Yuliia Ukrainian-American Concordia University

The sustainability problem is present everywhere around us nowadays. Whether we realize it or not, every action we take in our everyday lives-at work or at home-is influenced in one way or another by the ideas of sustainable development. Experts at the World Bank have identified sustainable development as a process for managing a set of assets that aim to preserve and expand the opportunities people have. The concept of sustainable development is based on the three most important aspects of every society's life-economic development, social equity and protection of the environment. The same logic is used for the rational management of the economy of the country, which is used for the rational management of personal property. They are known as the "pillars" of sustainable development, in the context of sustainable development.

In the course of economic development and raising the standard of living of people, especially in developed countries, attention to environmental issues has become ever greater. These trends give rise to a completely new sector in the developed-country economy, namely the environmental services sector. This sector helps businesses measure and manage their impact on the environment, control their pollution and treat their waste in an environmentally sound way. Numerous consultancy firms appear to offer environmental protection knowledge, experience and training to businesses.

External factors most important include customer requirements and legislative requirements. Many companies involved in the studies indicate that, for example, the adoption of legislative measures and the implementation of the principle of producer responsibility in terms of packaging and automotive industry encouraged them to take action to avoid requirements that are more stringent. Regardless of what was the driving force for applying eco-production, the main result of these governmental actions was that the businesses became more environmentally sensitive and a new economic sector took place.

These standards have multiple advantages for organizations such as reducing costs, improving the organization's image, meeting consumer requirements and environmental legislation, increasing the organization's attractiveness to investors and reducing the insurance burden. These standards change the way companies work and help companies to optimize their operations as well as embellish and be more competitive on both the local and international market. They also result in a further market niche being established, as there are quite a number of company's worldwide dealing with business certification according to a certain EMS standard.

Environmental care is also seen in an area of economic life, which is the State's sole responsibility, namely fiscal policy. By definition, it aims at financing the public sector and serves as an instrument for the redistribution of income. The European Environment Agency defines eco-taxes and eco-taxes as an effective tool that can serve as an incentive for consumers and producers alike, leading to some behavioral changes in favor of a more eco-efficient resource method. They can also foster innovation and structural change, and improve compliance with environmental law.

Making sure that prices and incentive structure reflect the real costs and benefits of production and consumption is an important economic key to sustainable development.

Sustainable development also affects the inter-company relationships. In the modern conditions, cooperation along the supply chain and the contracting process also contains an element of care of nature.

It is possible to use mergers and acquisitions to identify competitors with existing skills and experience that could easily fit into the existing organization. Thus, on the one hand, companies save resources in order to comply with governmental and societal demands and, on the other hand, by merging with or acquiring another company, they preserve their reputation directly, respond to contemporary needs and expectations and, on the other, gain advice that is more competitive.

In addition, the World Trade Organization (WTO) defines sustainable development and the protection of the environment as its main objectives. While the organization's main task is to promote international trade and open markets, even the preamble to the WTO agreement includes provisions that allow its

members to impose trade restrictions to protect their environment. The only condition is to apply those restrictions according to the principle of equality-to be valid for all countries. Countries can use technical standards for the environment and sanitary and phytosanitary measures and not allow imports of goods that do not meet certain requirements.

Analysis of the different views on sustainable development and the resulting changes somehow leads to the conclusion that most of the State's activity is the driving force behind those changes. There should be no bewilderment about this conclusion. It relates to one of the functions of the State to take care of public goods, including resource and environmental protection. The State takes various measures to implement this function. However, there are quite a lot of activities initiated by the business itself in the developed market economies along with the State regulations.

References:

- 1. Stela Zhivkova (2016) Sustainable Development and the Changes is the Modern Economic and Social Life $-\,$
  - https://pdfs.semanticscholar.org/52fe/cddd4eb4ebe826b69e919bc151f9ed089543.pdf
- 2. Wikipedia (2020) https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B9%D1%87%D0 %B8%D0%B2%D0%BE%D0%B5_%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1% 82%D0%B8%D0%B5#%D0%AD%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0 %B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%8F_%D1%81%D0%BE%D1% 81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%8F%D1%8E%D1%89%D0%B0%D1%8F

UDC 330.30 JEL Q01

SUSTAINABLE DEVELOPMENT – CHALLENGES FOR A NEW WORLD

Verstliar Ivanna Ukrainian American Concordia University

Recent years, an important question has come on the surface. Whether the level of development in many developing countries, is fairly low? Whether they are facing the problem of increasing population? On the other hand, in developed countries, main worry is about sustainability of development in terms of wasteful consumption? So, the important question that arises is what is sustainable development?

Sustainable development pursues to satisfy the demands of current generations without undermining the ability of next generations to accomplish their own necessities. The three related pillars, namely economic, environmental, and social, should be necessarily addressed via supportive policies in order to attain sustainable development. In the context of sustainable development, they are known as the "pillars" of sustainable development. Thus, sustainable development refers to development which should keep going. It is the creation of sustainable improvements in the quality of life of all people through increase in real income per capita, improvement in education, health and general quality of life and improvements in quality of natural environmental resources. In other words, it is a situation in which economic development does not decrease over time.

What is the idea of sustainable development? Nowadays the issue of sustainability is present everywhere around us. Whether we realize it or not, every action we do in our daily life -at work or at home -in one way or another is influenced by the ideas of sustainable development.

The activities carried out within the sustainable development agenda, lead to changes in the economic life of the people. Economic operators for various reasons (whether under certain legal pressure, in search of new markets or competitive advantage) gradually change their way of working. This results in the emergence of new economic sectors and the production of new types of products.

We know that the stock of natural resources, like fossil fuels are limited. The growth of countries will be endangered if the limited resources are completely exhausted. It also results in pollution. Sustainable development stresses to adopt a strategy of economic growth, which is environment friendly. In this situation, preservation of environmental and exhaustible resources is necessary.

In recent years, increasing attention is paid to the environmental problems caused by the economic activity of the people. "Green products", "bio products", "green procurement" has appeared. In its effort to stay in the market and attract new and new customers, the business is looking for new solutions and strategies. In order to promote this trend the national and international regulatory authorities take appropriate actions such as announcing "green" procurements.

Eco-fiscal policy is a key mechanism for sustainable development. European Environment Agency defines eco-taxes and eco-fees as an effective tool that can serve as an incentive for both consumers and producers, leading to some change in behavior in favor of using a more eco-efficient way of resources. They can also encourage innovation and structural change and enhance compliance with environmental legislation5. Introduction or enhancement of ecotaxes does not significantly affect the competitiveness of the industry and has a great social impact and great benefit for the environment, but they will have meaningful results only if applied by all participants in the global market. Otherwise, they

can lead to loss of valuable advantages. Important economic key to sustainable development is to ensure that prices and structure of incentives reflect the real costs and benefits of production and consumption.

More stringent rules, strict enforcement of environmental legislation and the need for adaptation to customers' requirements, directs some companies to make strategic alliances such as mergers and acquisitions. These forms of business relations are not a new strategy in the business world. What is new is that, due to the sustainability concept, the companies have to be more environmentally and socially responsible.

Nowadays they are used as a strategic approach to gain a competitive advantage by aquiring companies that meet certain environmental or social standards but do not have the capacity to stay on the market. Mergers and acquisitions can be used to identify competitors with existing skills and experience that could easily fit into the existing organization. This way the companies onone hand save resources to become complient with the governmental and societal demands and on other hand, by merging with or acquiring another company, they directly preserve their reputation, respond to the contemporary needs and expectations and in addition gain more competitive advantages.

The motivation for the operators readily to invest in environmental protection, clearly shows that the driving force of the business is not just to take care of the environment and to leave something for future generations. It is provoked by the need to comply with certain regulatory requirements or for purely economic reasons and corporate interests such as avoiding larger penalties and requirements when adopting any new regulations, to achieve greater competitiveness on the local or foreign market or just optimizing the manufacturing costs.

Sustainable economic development is important for economic growth, because it does not take into consideration the pleasure of present generation alone but it also takes into consideration the requirements of future generation. Thanks to the actions taken on international level to change the way the economies function nowadays new sectors in the economic life occurred such as the provision of services in the field of environmental protection, ecoproduction, bioproduction.

УДК 338.48-6:641/642 JEL Z32

THE MAIN DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF GASTRONOMIC TOURISM

Veres K.O. Moskalenko D.O. National University of Food Technology

Introduction. The purpose of gastronomic tours - is to enjoy the features of the national cuisine of the country (region, ethnicity). Of particular importance is the authentic recipe, which for centuries absorbed the traditions and customs of the local population; culture of cooking.

Results. So, gastronomic tourism - are trips to different places of the world to get acquainted with local culinary traditions and peculiarities of national or regional cuisine. The main goal of tourists who choose gastronomic tourism is to taste unique products and dishes typically only for this area [2]. For gastronomic tours, thematic programs are specially developed, which can include tasting delicious food as well as training in culinary schools of any orientation and the like.

Among the priority functions of gastronomic tourism are the following:

- cultural and historical function (studying the experience and practice of consuming traditional food for the population of a particular country or region);
- practical and cognitive (studying of the experience of production and consumption of certain types of culinary and gastronomic products);
- religious and ethnic (acquaintance with cult and national practices of consumption of certain food);
- information and communication (setting-up communication and information exchange in the process of production and food consumption);
- business and economic (Adjusting production, trade and exchange relations with producers of traditional food);
- practical and applied (exchange of experience of culinary traditions and technologies of production of gastronomic-food products, organization of culinary competitions, training seminars, culinary schools, etc.).

Gastronomic tours are divided into two types: rural (so-called "green") and urban. The main difference is that when traveling in the countryside, a tourist tries to try an eco-friendly product without any additions. For example, green tours offer picking berries in the woods, vegetables and fruits on farms, truffle hunting or wine walks. A gastronomic tour of the city may include a visit to a pastry shop or a small sausage shop and an attached restaurant, where gourmet food is prepared from factory-made or in-store products. Also, there are trips that

bring you not to different dishes in one place, but to one meal in different places. This is a very famous French, Bulgarian wine tour that offers walks through the vineyards, grape harvest and wine tasting.

Conclusions. It should be noted that every country (destination) has the potential to development gastronomic tourism, because each country has its own authentic cuisine, hospitality traditions.

References:

- 1. Гастротуризм. [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://www.gastrotur.ru/gastronomicheskiy-turizm
- 2. Железова О. Р. Этнический гастрономический туризм, его роль в сохранении национальной культуры и самобытности народов // Молодой ученый. 2013. №5. С. 855-858. URL https://moluch.ru/archive/52/6887/ (дата обращения: 18.02.2020).

Наукове видання

СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ПОГЛЯД МОЛОДІ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції для студентів і молодих вчених

(Київ, 28 лютого 2020)

SUSTAINABLE DEVELOPMENT: YOUTH VIEW

Proceedings of Iinternational scientific youth conference (Kyiv, February 28, 2020)

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори статей. Думки, положення і висновки, висловлені авторами, не обов'язково відображають позицію редакції.

Матеріали надруковано в авторській редакції.